

U, 428

STANDARDIZACIJA

Bilten JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

12

Izdavač

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik

Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

BROJ 12

DECEMBAR — 1970.

STRANA 257—282

S A D R Ž A J

	Strana
<i>Grupno zasedanje Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) u Ankari .....</i>	259
<i>XX plenarno zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 61 — Plastične mase .....</i>	262
<i>Predlozi standarda za javnu diskusiju koji se objavljaju u celini:</i>	
<i>JUS K.D0.013 — Rupe za trnove nasadnih glodala, razvrtača i upuštača .....</i>	268
<i>JUS K.D0.014 — Prikљučne mere za vezu nasadnog razvrtača i upuštača sa trnom .....</i>	269
<i>JUS N.N4.010 — Izražavanje fizikalnih i subjektivnih veličina zvuka ili buke .....</i>	271
<i>JUS N.N4.011 — Standardne frekvencije za akustična merenja .....</i>	274
<i>Anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:</i>	
<i>— hemijskih ispitivanja troski .....</i>	275
<i>— tekstilne industrije .....</i>	275
<i>— za radni alat .....</i>	275
<i>— radni i merni alat i pribor .....</i>	276
<i>— šinskih vozila železničkog saobraćaja .....</i>	276
<i>Međunarodna standardizacija</i>	
<i>— Primljena dokumentacija .....</i>	277
<i>— Kalendar zasedanja .....</i>	279
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>	281

GRUPNO ZASEDANJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU (ISO) U ANKARI

Zgrada Turskog instituta za standardizaciju (TSE) gde je održano VIII zasedanje Generalne skupštine Međunarodne organizacije za standardizaciju.

Od 15. do 29. septembra ove godine u Ankari, u zgradi nacionalne organizacije za standardizaciju Turske, održano je VIII zasedanje Generalne skupštine Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

Pored zasedanja Generalne skupštine, u Ankari su u pomenutom periodu održali zasedanja i sledeća radna tela i organi ISO:

Tehnički komitet ISO/TK 1 — Navoji i njegova radna grupa ISO/TK 1/RG 8 — Proveravanje navoja

Tehnički komitet ISO/TK 34 — Poljoprivredni prehrabeni proizvodi,

Radne grupe: ISO/TK 34/RG 1 — Uzimanje uzoraka
ISO/TK 34/RG 2 — Organoleptička ispitivanja

ISO/TK 34/RG 3 — Određivanje sirove celuloze

Potkomitet ISO/TK 34/PK 4 — Žitarice i mahunjače

Radna grupa ISO/TK 34/PK 4 — Skladištenje

Potkomitet ISO/TK 34/PK 8 — Sredstva za uživanje

Radna grupa ISO/TK 34/PK 8 — Čaj

Potkomitet ISO/TK 38/PK 12 — Metode ispitivanja tepiha

Radne grupe: ISO/TK 38/PK 12/RG 1 — Klasifikacija i terminologija

ISO/TK 38/PK 12/RG 2 — Metode ispitivanja tepiha mašinske izrade

ISO/TK 38/PK 12/RG 3 — Metode ispitivanja tepiha ručne izrade

Tehnički komitet ISO/TK 55 — Rezana drvena građa

Potkomitet ISO/TK 55/PK 1 — Metode ispitivanja funkcionalnih i mehaničkih svojstava
ISO/TK 55/PK 2 — Rezana građa četinara

ISO/TK 55/PK 4 — Trupci za rezanje

Tehnički komitet ISO/TK 73 — Pitanja široke potrošnje

Tehnički komitet ISO/TK 120 — Koža

Potkomitet ISO/TK 120/PK 1 — Sirova sitna i krupna koža

ISO/TK 120/PK 2 — Štavljenja koža

Potkomitet ISO/TK 122/PK 1 — Dimenziije ambalaže

Tehnički komitet ISO/TK 126 — Duvan i duvanski proizvodi

Radne grupe: ISO/TK 126/RG 1 — Fizička i dimenzionalna ispitivanja

ISO/TK 126/RG 2 — Filtri za zadržavanje ukupnog kondenzata,

zatim: Komitet za razvoj (DEVCO), Koordinacioni komitet (PLACO), Stalni komitet za proučavanje naučnih principa standardizacije (STACO) i Savet ISO.

Svečano otvaranje održano je u zgradи Parlamenta Turske Republike 21. septembra. Uz prisustvo predsednika Turske republike Sunaja, Generalnu skupštinu je otvorio Faruk A Sünter, predsednik Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i predsednik Turskog instituta za standardizaciju (TSE).

U pozdravnom govoru predsednik Sünter je ukazao na značaj rada Organizacije ISO — Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) danas radi na preporukama međunarodnih standarda sa 139 tehničkih komiteta, 305 potkomiteta i 600 radnih grupa i podgrupa. Grupe rade sa više od 1100 radnih tela, sastavljenih od 12000 eksperata iz raznih oblasti nauke i tehnike iz 65 zemalja od kojih su 54 članice i 11 dopisni članovi.

Zatim je istakao da je rad ISO-a poslednjih godina sve produktivniji; u 1968. god. izdato je 204 ISO-preporuke, u 1969. god. 351, a u 1970. god. biće još veći broj; ovo se najvećim delom odnosi na oblast hemije (sa 175 na kraju 1967. g. na 425 do sada), metalurgije (povećanje za oko 100%) i poljoprivrede i pre-

rambenih proizvoda (povećanje za oko 300%). Zatim je naglasio da je na zahtev članica Savet ISO-a prošle godine formirao sledeće četiri tehničke oblasti: mašinogradnju, poljoprivrednu, građevinarstvo i građevinski materijal i transport. Na kraju je obavestio da sa zadovoljstvom može svome nasledniku da ustupi mesto i sa gledišta finansijskog poslovanja, koje je unazad tri godine bilo vrlo loše, ali je sanirano uz rapidan porast rezervnog fonda.

Zatim je pročitana poruka Predsednika turske vlade Demirela u kojoj se ističe velika korisnost preporuka ISO-a, kako na međunarodnom planu, tako i po napredak nacionalne ekonomike i industrijski razvoj Turske.

Posle pročitane poruke, na svečanom otvaranju su govorili samo predstavnici triju zemalja čiji su jezici usvojeni kao zvanični u radu ISO-a. Prvo je govorio član Francuske akademije Luj Armand, koji je u svome izlagaju istakao ulogu standardizacije kao jednog važnog faktora na uprošćavanju i olakšavanju tehnološke saradnje zemalja, navodeći kao primer zamenu delova i održavanje strojeva. S obzirom na budući rad ISO-a, na kraju je istakao da bi trebalo, mada je prilično truda već uloženo i dosta postignuto, efikasnije dovesti na međunarodni nivo standardizaciju iz oblasti kompjutera, odnosno obrade i davanja informacija u okvirima procesa proizvodnje.

Kao predstavnik trećeg zvaničnog jezika (ruskog) govorio je član Akademije i predsednik Komiteta za standarde, mere i merni pribor pri savetu ministara SSSR (GOST), prof. dr tehn. nauka V. V. Bojtsov koji je sa zadovoljstvom istakao kako kvantitativan tako i kvalitativan porast rezultata dosadašnjeg rada ISO-a.

Na kraju je kao predstavnik drugog zvaničnog jezika (engleskog) govorio dr. F. L. La Que, predsednik američkog nacionalnog instituta za standarde (ANSI), koji je istakao da standardizacija već predstavlja jedan oblik prostog međunarodnog jezika. S obzirom da se ISO angažuje na čisto tehničkim problemima, nezavisnim od pristrasnosti ili politike, on smatra da ona time doprinosi pored ostalog u mnogome i produbljavanju mira u čitavom svetu.

Ovim je završeno svečano otvaranje Generalne skupštine ISO-a, posle čega je posećen mauzolej Kemal Ataturka uz polaganje venca.

22. 9. 1970: Otvoreni sastanak u auditorijumu Zavoda za standardizaciju Turske po pitanju rada tehničkih komiteta ISO-a

Na ovom sastanku je predsedavao N. Ludvig iz Nemačke standardizacije (DNA), a izvestilac je bio O. Sturen, generalni sekretar ISO-a. Članovi predsedništva su bili dr V. V. Bojtsov (SSSR), G. O. R. Fejden (Vel. Britanija), dr A. N. Goš, (Indija), G. Jensen (Norveška), A. L. Stjuart (Australija) i Isfendijar (Turska).

Generalni sekretar ISO-a je uglavnom istakao da je ISO do sada publikovao oko 1400 preporuka sa preko 30000 stranica i da je za protekle tri godine publikovano od toga oko dve trećine, što je sigurno plod napora koji su se činili i pre Generalne skupštine u Moskvi. Na kraju je naglasio da sve veća potreba za međunarodnom standardizacijom svakako ukazuje da ubuduće treba još efikasnije koristiti sve moguće izvore sredstava, određivati prioritet i stalno voditi brigu na daljem unapređivanju metoda i procesa rada.

Posle izlaganja generalnog sekretara ISO, u diskusiji delegata razmatrano je pored ostalog pitanje mogućnosti organizovanja grupnih sastanaka tehničkih komiteta, tako da delegati udaljenih zemalja mogu obuhvatiti više sastanaka u jednom putovanju kao i mogućnost održavanja više zasedanja van Evrope (A. L. Stjuart, Australija); predlog da Centralni sekretarijat ISO poveća broj stručnjaka na oko 500 (s tim bi usledilo i povećanje budžeta) kako bi mogao da preduzme izradu većeg broja preporuka, što bi moglo da olakša izradu i donošenje nacionalnih standarda (Dr A. N. Goš, Indija); kao i potreba da se preporuke izrađuju uglavnom na bazi realnih potreba i važnosti za što veći broj zemalja članica ISO (C. Tuzu, Rumunija i F. A. Svit, Kanada) i pitanje uslova za korišćenje preporuke ISO u nacionalnim standardima zemalja članica (Pirmen, Vel. Britanija).

Takođe je prodiskutovana uloga kompjutera u radovima vezanim za standardizaciju.

23. 9. 1970: Otvoreni sastanak u auditorijumu Turskog instituta za standardizaciju po I temi: Standardi i potrošnja

Na ovom sastanku je predsedavao H. A. R. Binney, direktor Britanskog instituta za standarde (BSI) sa sledećim članovima predsedništva: Bergman, direktor Nacionalnog saveta potrošača Švedske; J. Dipe, direktor konstrukcionog biroa za elektromehaniku u Amijenu, Francuska; A. V. Gličev, pomoćnik direktora Instituta za istraživanje GOST-a, SSSR; M. Kaplan, predsednik komiteta za istraživanje Međunarodne unije potrošača (IOCU); R. F. J. Tajhman, generalni direktor Biroa za standardizaciju Južne Afrike, i Uras, ekonoma Turskog instituta za standardizaciju.

Široka i živa diskusija na ovu temu je pokazala da je mišljenje svih diskutanata da se ubuduće uglavnom treba još orijentisati ka savremenijem rešavanju problematike sa gledišta usaglašavanja standarda bezbednosti sa zakonodavstvom, sredstva informacija potrošača, učešća potrošača u razvoju standarda i tome slično.

Po II temi istog dana: Standardizacija i zemlje u razvoju—predsedavao je R. Frontard, generalni direktor Francuskog udruženja za standardizaciju (AFNOR) sa sledećim članovima predsedništva: Katkuda, šef sekcije za industrijski razvoj Instituta za industriju Organizacije ujedinjenih nacija (OUN); Leong Kwok

Oni direktor Instituta za standardizaciju Malezije (SIM); M. Salama, generalni sekretar Organizacije za standardizaciju i metrologiju (ASMO) iz Kaira; G. A. Ramenason, direktor Biroa za razvoj i unapređenje industrije iz Madagaskara i Bojsan, savetnik Ministarstva trgovine Turske.

Po ovoj temi diskusija se vodila uglavnom o ulozi i velikom značaju standardizacije, šta su predmet i zadatak standardizacije i koji su metodi rešavanja problematike standardizacije u uslovima nacionalne ekonomike zemalja u razvoju.

**24. 9. 1970: Otvoreni sastanak u auditorijumu Turskog instituta za standardizaciju po temi:
Standardi i transport dobara**

Na ovom sastanku je predsedavao Traubrik, direktor firme »General motors« iz SAD sa sledećim članovima predsedništva: M. Fagen, savetnik Izvršnog sekretarijata Evropske ekonomske komisije Ujedinjenih nacija; R. M. Katims, pomoćnik direktora firme »Inžinjering More-Kopno« iz SAD; S. Otsuka, direktor firme »NITTSU Co« iz Japana; M. Vilažin, šef firme za servis u transportu i ambalaži iz Francuske; H. F. Wagner, šef odeljenja za standardizaciju firme »AEG Telefunken« iz Nemačke i dr Onalp, gen. direktor firme »Industrija autobusa i motornih vozila« iz Turske.

Po ovoj temi diskutovalo se uglavnom o pozitivnom uticaju standardizacije na ekonomičnost i efikasnost transporta dobara, počev od jedinica za pakovanje i paleta, pa do kontejnera.

25. 9. 1970: Zatvoren sastanak u auditorijumu Turskog instituta za standardizaciju

Na ovom poslednjem sastanku su prisustvovali samo delegati zemalja članica ISO-a.

- a) Saradnja IEC — ISO,
- b) Povezanost sa ostalim organizacijama,
- c) Opšti pregled rada. Izveštaj Saveta ISO po pitanju administracije i daljeg plana rada,
- d) Finansije,
- e) Izbor pet članova za Savet 1971—1973,
- f) Izbor predsednika 1971—1973, i
- g) Razno

Diskusija u kojoj je učestvovalo više od polovine delegata se uglavnom vodila u vezi tačke d, odnosno predloga Saveta da se budžet ISO-a poveća za 15% s obzirom na opšte povećanje troškova. Na kraju, pošto je predlog dr V. V. Bojtsova, delegata SSSR-a, koji se nije slagao sa predlogom Saveta, podržao veći broj delegata, stavljeno je da se glasanjem odluči:

— prihvatanje povećanja za 15% ili formiranje komisije koja će razmotriti mogućnosti da se ovaj procenat smanji do 5%. Sa 21 prema 15 glasova usvojen je predlog Saveta.

Zatim se prešlo na tačku e — izbor 5 članova Saveta od 23 predložena, među kojima je bila i naša zemlja. Prethodno je objavljeno da su Čehoslovačka i Irak odustali.

Nakon prebrojavanja glasova u Savet su ušle sledeće zemlje članice ISO-a: SSSR, Nemačka, Indija, Rumunija i Brazil.

U vezi tačke f — izbor predsednika, pošto je bio kandidat samo dr F. L. LaQue, predsednik Američkog nacionalnog instituta za standarde, glasalo se dizanjem ruku i isti je izabran jednoglasno.

Na kraju, potrebno je da se iznese i sledeća činjenica: ukazana je velika pažnja, briga i razumevanje za standardizaciju svih zemalja. Nedvosmislen dokaz za ovo je i ova skupština, na kojoj je prisustvovao lično predsednik vlade Turske i diplomatski predstavnici većine ambasada u Ankari; zatim otvaranje Skupštine u zgradama Parlamenta, prijem kod predsednika republike Turske, večera od strane ministra bez portfelja Turske vlade i ostali prijemi u rezidencijama raznih ambasada u Ankari.

Dušan Zogović, dipl. ing.

XX PLENARNO ZASEDANJE TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 61 — PLASTIČNE MASE

Tehnički komitet za plastične mase ISO/TC 61 osnovan je pre 20 godina. Radiovog komiteta se odvija preko godišnjih plenarnih zasedanja, zasedanja radnih grupa i podgrupa, koje primaju određene zadatke ili se obrazuju prema ukazanoj potrebi.

Sadašnja organizaciona šema rada radnih grupa (RG) i njihovih podgrupa (PG) prikazana je kako sledi:

RG 1 — Nomenklatura

Ova radna grupa ima samo jednu podgrupu i to:

- PG 1/1 — Termini i definicije

RG 2 — Mechaničke osobine

Ova radna grupa ima sledećih 13 podgrupa:

- PG 2/1 — Osobine puzanja pri zatezanju
- PG 2/2 — Zatezna svojstva tankih filmova
- PG 2/3 — Udarna žilavost pri zatezanju
- PG 2/4 — Tvrdoća i modul elastičnosti
- PG 2/5 — Koeficijent trenja
- PG 2/6 — Oprema za ispitivanje
- PG 2/7 — Ispitivanje malih uzoraka iz gotovih proizvoda
- PG 2/8 — Revizija ISO/R 178 (Ispitivanje savojnih svojstava tvrdih plastičnih masa)
- PG 2/9 — Zamor plastičnih masa
- PG 2/10 — Revizija ISO/R 604 (Određivanje pritisnih svojstava plastičnih masa)
- PG 2/11 — Plastične mase ojačane stakлом — staklenim tekstilom
- PG 2/12 — Zahtevi za opremu i mašine za ispitivanje
- PG 2/13 — Statističke metode

RG 4 — Termička svojstva

Ova radna grupa ima sledećih 7 podgrupa

- PG 4/1 — Temperature pri ugibu pod opterećenjem
- PG 4/2 — Granične vrednosti vreme — temperatura
- PG 4/3 — Zapaljivost
- PG 4/4/1 — Merenje skupljanja presovanih termoplastičnih materijala
- PG 4/4/2 — Merenje polimerizacionog skupljanja smola za livenje
- PG 4/5 — Fluidnost termoreaktivnih materijala
- PG 4/6 — Termičke analize
- PG 4/7 — Tačka omekšavanja po Vicat-u

RG 5 — Fizikalno-hemiska svojstva

Ova radna grupa ima 15 podgrupa i to:

- PG 5/1 — Optičke osobine
- PG 5/2 — Poliamidi
- PG 5/3 — Polietilentereftalat
- PG 5/4 — Propustljivost
- PG 5/5 — Viskozitet
- PG 5/6 — Vodene disperzije
- PG 5/7 — Polimetilmetakrilat
- PG 5/8 — Poliolefini
- PG 5/9 — Poliestarske i epoksidne smole

- PG 5/10 — Ostatak monomera u polistirenu
- PG 5/11 — Polivinilhlorid
- PG 5/12 — Pepeo
- PG 5/13 — Standardni referentni materijali
- PG 5/14 — Aminoplasti
- PG 5/15 — Celulozni acetat

GR 6 — Otpornost prema starenju, hemikalijama i okolini

Ova radna grupa ima 8 podgrupa i to:

- PG 6/1 — Biološki napad
- PG 6/2 — Svetlosna izlaganja
- PG 6/4 — Cepanje i pucanje pri naprezanju
- PG 6/5 — Termička stabilnost
- PG 6/7 — Opšti standardi
- PG 6/8 — Nepogode-nevreme

RG 7 — Pripremanje epruveta

Ova radna grupa ima 3 podgrupe i to:

- PG 7/1 — Uzorci za razne vrste ispitivanja
- PG 7/2 — Pripremanje epruveta injekcionim presovanjem
- PG 7/3 — Pripremanje epruveta mašinskom obradom — isecanjem

RG 8 — Električne osobine

Ova radna grupa ima 3 podgrupe i to:

- PG 8/1 — Elektrostaticki naboј
- PG 8/2 — Merenje električnog otpora plastičnih masa relativno provodljivih
- PG 8/3 — Osobine industrijskih laminata za visoku frekvenciju

RG 9 — Specifikacije

Ova radna grupa ima 12 podgrupa i to:

- PG 9/1 — Fenolni materijali za oblikovanje
- PG 9/2 — Industrijski laminati
- PG 9/3 — Dekorativni laminati
- PG 9/4 — Tvrde PVC smeše
- PG 9/5 — PVC polimeri
- PG 9/6 — Poliolefini
- PG 9/7 — Polistiren
- PG 9/8 — Poliamidi
- PG 9/9 — Sastavni materijali od stakla za ojačane plastične mase
- PG 9/10 — Aminoplasti za oblikovanje
- PG 9/11 — ABS polimeri
- PG 9/12 — Plastične folije

RG 10 — Materijali sa čelijama (pene)

Ova radna grupa ima 4 podgrupe i to:

- PG 10/1 — Toplotna provodljivost
- PG 10/2 — Deformacione karakteristike vreme—temperatura
- PG 10/3 — Apsorpcija vode
- PG 10/4 — Klasifikacija uretanskih pena

Tehnički komitet ISO/TC 61 održao je svoje XX zasedanje u Parizu u vremenu od 26. septembra do 3. oktobra 1970. godine. Zasedanju je prisustvovalo 184 delegata iz 19 zemalja. Od zemalja aktivnih članova ISO/TC 61 prisustvovali su delegati : Belgije (7), Čehoslovačke (9), Francuske (32), Holandije (11), Irana (2), Italije (16), Japana (13), Južne Afrike (2), Kanade (6), Mađarske (2), Nemačke (20), Poljske (1), Rumunije (3), SAD (15), SSSR (3), Švajcarske (6), Švedske (11), Velike Britanije (22), a od zemalja posmatrača delegati Jugoslavije (3). Brojke u zagradi označavaju broj delegata dotične zemlje.

Takođe su bili prisutni, kao posmatrači, predstavnici sledećih organizacija:

- ISO/TC 5/SC6 — Cevi i fitinzi od plastičnih materija za provod fluida
- ISO/TC 125 — Prostorije i uslovi ispitivanja
- IEC/TC 52 — Stampana kola
- IEC/SC 50B — Klimatska ispitivanja
- IEC/TC 15 — Izolacioni materijali
- ISO/TC 45 — Guma
- ISO/TC 92 — Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala i konstrukcija

- ISO/TC 38 — Tekstil
- IUPAC — Međunarodne unije za čistu i primenjenu hemiju
- ISO/TC 35/SC 10 — Metode ispitivanja veziva za boje

Održana su 2 plenarna zasedanja, 17 zasedanja radnih grupa i veliki broj zasedanja podgrupa i jedno zasedanje šefova delegata pojedinih zemalja i radnih grupa.

Zasedanje je otvorio C. L. Condit (SAD) direktor sekretarijata TC 61. Na prvom zasedanju usvojen je dnevni red zasedanja, podnet je i usvojen izveštaj sa XIX zasedanja, takođe je podnet izveštaj o radu i usvojenim dokumentima od prošlog zasedanja. Od septembra 1969. izašlo je 25 novih preporuka, 18 predloga preporuka su usvojena i predložena su savetu ISO-a da se izda kao preporuka, 13 predloga preporuka je revidirano u toku godine u radnoj grupi, 10 predloga preporuka su dostavljeni centralnom sekretarijatu radi dostavljanja članicama na glasanje, 19 nacrt preporuka je dostavljeno na glasanje. Takođe su podneli izveštaje o svom radu predstavnici posmatrača organizacija ISO-a, IEC-a i IUPAC-a.

U pojedinim radnim grupama učinjeno je sledeće:

R a d n a g r u p a 1

Održana su 2 sastanka i usvojeni su sledeći dokumenti kao preporuke (R), predlozi preporuke (DR) i nacrti preporuka (DP). Iz oblasti definicija usvojena je 1 preporuka i 3 nacrti preporuke.

- R — Treći dodatak ISO/R 472 — Definicije i nazivi koji se odnose na plastične mase (dok. DP 1885)
- DR — Četvrti dodatak ISO/R 472 — Definicije naziva tekstila od stakla, koji se koristi sa plastičnim marama (dok. DP 1484)
- DP — Peti dodatak ISO/R 472 — Definicije i nazivi koji se odnose na plastične mase
- DP — Šesti dodatak ISO/R 472 — Definicije koje se odnose na termičke analize plastičnih masa
Iz oblasti ekvivalentnih termina usvojena je 1 preporuka, 1 predlog preporuke i dva nacrti preporuke i to:
- R — Treći dodatak ISO/R 194 — Spisak ekvivalentnih termina (dok. DR 1892)
- DR — Četvrti dodatak ISO/R 194 — Spisak ekvivalentnih termina (dok. DP 1200)
- DP — Peti dodatak ISO/R 194 — Spisak ekvivalentnih termina
- DP — Prvi dodatak ISO/R 1043 — Skraćenice (simboli) za plastične mase

R a d n a g r u p a 2

Ova radna grupa usvojila je 2 preporuke i 1 nacrt preporuke i to:

- R — Određivanje savojnih svojstava tvrdih plastičnih masa, revizija ISO/R 178 (dok. DR 1674)
- R — Metode ispitivanja savojnih svojstava ojačanih plastičnih masa (dok. DR 1322 predložiće se savetu kao dodatak ISO/R 178)
- DP — Određivanje modula elastičnosti pri naizmeničnom savijanju tvrdih plastičnih masa (dok. DP 1556 postaje drugi nacrt)

Za dalju studiju zadržan je sledeći nacrt: Određivanje zateznih karakteristika tvrdih filmova polimera i kopolimera pripremljenih iz vodenih disperzija.

U okviru ove radne grupe zahvatiće se novi radovi i to:

- Ispitivanje na malim epruvetama
- Ispitivanje vibracija pri savijanju — Određivanja svojstava elastično-dinamičnih
- Otpornost na biaksijalni udar i biaksijalne epruvete (u ovaj rad će se uključiti otpornost na udar dekorativnih laminiranih ploča prema zahtevu RG 9)

R a d n a g r u p a 4

Održana su dva zasedanja radne grupe i 9 zasedanja podgrupa i usvojena je: 1 preporuka, 2 predloga preporuke i 2 nacrti i to:

- R — Određivanje zapaljivosti plastičnih masa u obliku šipke (dok. DR 1000)
- DR — Određivanje skupljanja presovanih uzoraka u obliku šipke iz termoreaktivnih materijala (dok. DP 1486)
- DR — Preporučeni postupak za određivanje granične vrednosti vreme—temperatura, plastičnih masa izloženih dužem dejstvu topote (dok. DP 1551)

Premda inicijativi ISO/TC 15 preporuka R 181—Određivanje otpornosti prema usijanju tvrdih samogasivih termoreaktivnih plastičnih masa, je revidirana i usvojena kao nacrt preporuke (DP).

U okviru radne grupe 4 reformljena je nova podgrupa »Tačka topljenja semi kristalnih polimera«; vođstvo podgrupe preuzela je Italija.

Takođe će se u okviru ove radne grupe razmotriti mogućnost i potreba revizije R 75 i R 458.

R a d n a g r u p a 5

Održana su dva zasedanja radne grupe i usvojena je : 1 preporuka, 6 predloga preporuka, 4 nacrti preporuka. Radi dalje studije zadržana su 4 dokumenta i to 2 predloga preporuke i 2 nacrti preporuke. Niže navedeni dokumenti su usvojeni i to:

- R — Određivanje rastvorljivih materija u etiletru (dok. DP 1875)
- DR — Nezasićene poliestarske smole, određivanje hidroksil-vrednosti (dok. DP 1508)
- DR — Revizija ISO/R 174 — Određivanje viskozitetnog broja PVC smola u rastvoru
- DR — Instrumentalno ocenjivanje razlike boje plastičnih masa (dok. DP 429)
- DR — Određivanje preostalog stiren monomera u polistirenu metodom gasne hromatografije (dok. DP 1379)

DR — Smole u tečnom stanju ili emulzije ili disperzije, određivanje viskoziteta po Brookfield-u (dok. DP 1549)

DR — Određivanje brzine propustljivosti gasova kroz ploče iz plastičnih masa pri atmosferskom pritisku (dok. DP 1109)

DP — Viskozytet po Brookfield-u poliestarskih i epoksidnih smola

DP — Određivanje epoksi ekvivalenta u epoksidnim komponentama

DP — Revizija ISO/R 174 — Određivanje viskozitetnog broja PVC smola u rastvoru

DP — Opšte odredbe za određivanje sadržaja pepela u plastičnim masama

DP — Određivanje sadržaja vlage u aminoplastima

Za dalju studiju u okviru radne grupe zadržani su sledeći dokumenti:

DR — 824 (2) — Određivanje viskozitetnog broja metilmakrilat polimera i kopolimera u razblaženim rastvorima (drugi nacrt)

DR 1873 — Označavanje polipropilen termoplastičnih materija

DR 1921 — Tečni proizvodi — vizuelno određivanje boje u Hazen jedinicama

DP 1490 — Preporučeni postupak za spektrofotometriju i izračunavanje boje u sistemu CIE 1931 (drugi nacrt je zadržan)

DP 1492 — Određivanje sadržaja pepela u poliamidima

U okviru ove radne grupe pristupiće se sledećim novim radovima:

— Poliestarske i epoksidne smole, određivanje ukupne kiselinske vrednosti

— Polietilentereftalat, određivanje sadržaja vlage

Iz programa ove radne grupe brisane su sledeće teme:

— Slobodan stiren, monomer, određivanja stiren monomera polarografskom metodom

— Viskozytet, granični broj viskoziteta

U pojedinim podgrupama menjaju se naslovi i glase:

— PG 5/4 — Propustljivost i apsorpcija

PG 5/10 — Gasna hromatografija

PG 5/14 — Termoreaktivne plastične mase.

U ovoj radnoj grupi u toku su studije sledećih tema:

— Nezasićene poliestarske i epoksidne smole: vreme želiranja i žutoča

— Vodene disperzije: temperatura tačke beline, pripremanje filma za ispitivanje zatezanjem, slobodni monomeri, zatezna svojstva filma od 1 mm

— Polivinilhlorid: suva analiza prosejavanjem na situ, reološke osobine plastisola i pasta

— Polimetakrilat: indeks viskoziteta u razblaženim rastvorima

— Poliamidi: pepeo i ekstraktivne materije

— Polietilentereftalat: određivanje pepela

— Optička svojstva: žutoča i spektrofotometrija

— Hromatografska metoda za određivanje slobodnog monomera u stiren-akrilonitril kopolimeru

— Standardni referentni materijali

— Viskozytet u n-heptanu rastvorljivih materija koje se nalaze u propilenu

— Određivanje viskoziteta pri poznatom stepenu brzine

— Propustljivost, stepen propustljivosti gasova

— Celulozni acetat: ispravka DR 1599 i 1600

R a d n a g r u p a 6

Ova radna grupa održala je dva zasedanja i usvojen je 1 nacrt preporuke i to:

— DP — Preporučeni postupak za određivanje pogoršanja plastičnih masa izloženih uticaju gljivica i bakterija, gubitak težine i mehaničko procenjivanje

Za dalju studiju u okviru radne grupe zadržan je sledeći dokument:

DP 1544 — Svojstva plastičnih masa pri utvrđenom stepenu temperaturskog izlaganja u određenom vremenskom intervalu.

R a d n a g r u p a 7

Ova radna grupa održala je 2 zasedanja i usvojen je 1 predlog preporuke i 1 nacrt preporuke i to:

DR — Pripremanje uzorka u obliku šipke sa određenim uzdužnim pravcem skupljanja iz amorfnih termoplastičnih materijala (dok. DP 1494)

DP — Pripremanje epruveta mašinskom obradom (dok. DP 1496 postaje drugi nacrt)

R a d n a g r u p a 8

Ova radna grupa održala je jedno zasedanje i usvojena je 1 preporuka i to:

R — Određivanje električnih svojstava tankih ploča i filmova (dok. DR 1325 drugi nacrt)

R a d n a g r u p a 9

Ova radna grupa održala je dva zasedanja, a njenih 12 podgrupa takođe je održalo veliki broj zasedanja. Ova radna grupa usvojila je 13 dokumenata i to: 2 preporuke, 4 predloga preporuke i 7 nacrti preporuka.

- R — Označavanje polietilen termoplastičnog materijala (dok. DR 1872)
- R — Specifikacije poliamidnih homopolimera za presovanje i ekstruziju (dok. DR 1874)
- DR — Staklena vlakna—određivanje vremena rastvaranja vezivnog sredstva u stirenu (dok. DP 1526)
- DR — Specifikacije za dekorativne laminirane ploče na bazi termoreaktivnih smola (dok. DP 1157)
- DR — Osnovne specifikacije za tekstilna staklena vlakna, koja se primenjuju za ojačanje (dok. DP 1498)
- DR — Označavanje ABS plastičnih masa za presovanje i ekstruziju (dok. DP 1546)
- DP — Izmena ISO/R 800 — Osnovne specifikacije za fenolne materijale za oblikovanje
- DP — Označavanje plastificiranih mešavina homopolimera i kopolimera vinilchlorida
- DP — Označavanje vinilchlorid kopolimera i mešavina PVC sa drugim homopolimerima
- DP — Označavanje stirena otpornog na udar
- DP — Označavanje nezasićenih poliestarskih smola
- DP — Osnovne specifikacije za tekstilna staklena vlakna za pređu
- DP — Osnovni vodič za označavanje i specifikaciju plastičnih masa

R a d n a g r u p a 10

Ova radna grupa držala je 2 sastanka na kome je usvojeno: 3 preporuke, 1 predlog preporuke i 2 nacrta preporuka i to:

- R — Određivanje linearnih mera tvrdih plastičnih masa sa čelijama (dok. DR 1923)
- R — Određivanje zateznih svojstava tvrdih plastičnih masa sa čelijama (dok. DR 1926)
- R — Određivanje sile smicanja tvrdih plastičnih masa sa čelijama (dok. DR 1922)
- DR — Određivanje topotne provodljivosti tvrdih plastičnih masa sa čelijama pomoću topotnog rotometra
- DP — Određivanje apsorpcije vode tvrdih pena na bazi plastičnih masa dok. 2 DP 1500 postaje 3 nacrt)
- DP — Određivanje dimenzionalne stabilnosti plastičnih masa sa čelijama.
- Za dalju studiju zadržana su sledeća 3 nacrta:
- DP — Određivanje brzine širenja plamena kod tvrdih plastičnih masa sa čelijama (dok. DP 1528)
- DP — Određivanje trajne deformacije, pri opterećenju u zavisnosti od temperature, tvrdih pena na bazi plastičnih masa (dok. 2DP 1314)
- DP — Određivanje procentualnog sastava otvorenih čelija u tvrdim penama na bazi plastičnih masa (dok. DP 1316)

U programu daljeg rada ova radna grupa će se povezati sa ISO/TC 45, radnom grupom 7 radi studija na brzini širenja plamena. Meke poliuretanske pene obrađuje TC 45. Nadalje, ova radna grupa će svoj rad proširiti na sledeće teme: apsorpcija udara i klasifikacija tvrdih pena na bazi plastičnih masa.

U okviru pojedinih radnih grupa vođeni su razgovori o tome koje od preporučenih veličina jedinica primeniti iz R 1000—1969 (Pravila za upotrebu međunarodnog sistema i izbor decimalnih umnožaka i podeljaka jedinica SI) kod plastičnih masa.

Pored usvojenih nacrta u okviru podgrupa radilo se i na drugim prednacrtima. Tako je u okviru RG 9 podgrupa 12 održala 2 sastanka i pripremljen je prednacrt »Osnovne odredbe za specifikaciju folija«.

Pored sastanaka radnih grupa i podgrupa održan je i sastanak šefova delegata pojedinih zemalja i šefova radnih grupa. Na ovom sastanku predsednik je izneo stav članova ISO-a o potrebi osnivanja TC za adhezive i da niko nije želeo da preuzme sekretarijat. Po ovom pitanju konsultovao je prisutne i donet je zaključak da se pri TC 61 osnuje podkomitet za adhezive — lepkove.

Na ovom sastanku razmatrana je mogućnost podele radne grupe 9, koja je preobimna. Posle glasanja donet je zaključak o podeli ove velike radne grupe i to na:

- RG .. za materijale za oblikovanje i ekstruziju i
- RG .. za proizvode.

Ova podela će nastupiti posle narednog zasedanja.

Pored napred navedenog izneta je potreba razmatranja revizija u okviru radnih grupa, preporuka starijih od 5 godina.

Na ovom sastanku razmatran je izbor SI jedinica prema R 1000 i оформљена je privremena radna grupa za ovo pitanje.

Izvršen je dogovor o mestu i datumu održavanja naredna dva zasedanja. Predstavnici Švajcarske, Japana i Italije uputili su pozive za naredna zasedanja. Kalendar zasedanja za naredne godine je sledeći:

Godina	Datum	Grad	Država
1971.	11 — 18. sept.	Moskva	SSSR
1972.	23 — 30. sept.	Baden-Baden	Nemačka
1973.	—	—	Švajcarska
1974.	—	Tokio	Japan
1975.	—	—	Italija

Rad ISO/TC 61 je bio jako aktivan na ovom zasedanju, što pokazuje broj usvojenih dokumenata, tako da je stanje dokumenata posle zasedanja sledeće:

89 preporuka je završeno — izdato;

26 predloga preporuka je predloženo ili je gotovo da se predloži Savetu ISO-a da ih usvoji i izda kao preporuke, 10 od ovih predloga preporuka je revidirano i usvojeno radi daljeg postupka na ovom zasedanju;

- 3 predloga preporuka je zadržano radi dalje studije;
28 predloga preporuka je razaslatno na glasanje ili je pripremljeno za glasanje članicama ISO-a, 17 od ovih dokumenata je završeno na ovom zasedanju;
24 nacrta predloga je pripremljeno za slanje članovima ISO/TC 61;
7 nacrta je zadržano radi dalje studije;
179 je sadašnje stanje.

Rad ISO/TC 61 je obiman, svaku problematiku obrađuju i ispituju stručnjaci pojedinih zemalja u podgrupi. Verovatno se neka od pitanja koje razmatra ISO studiraju i u okviru naših fabrika i institucija. Rad u podgrupi omogućuje širu razmenu iskustava i zahteva međulaboratorijska ispitivanja. Sa žaljenjem se može konstatovati da naši stručnjaci ne učestvuju u radovima koji su za njih od trenutnog interesa. Nadamo se da će ovaj iscrpan izveštaj dati potpunu sliku sadašnjih radova u okviru radnih grupa i podgrupa i uvid u budući program rada ISO/TC 61 i da će naši stručnjaci iz industrije plastičnih masa prema svojim potrebama ubuduće pratiti i učestvovati u nekim od podgrupa ili radnih grupa.

Iz oblasti plastičnih masa jugoslovenskim standardima su obuhvaćene metode ispitivanja, cevi i fitinzi i drugo. Do sada je pretežno rađeno na ispitivanjima, ovi standardi baziraju na ISO preporukama ili drugim dokumentima.

Na kraju smatramo potrebnim da skrenemo pažnju proizvođačima sirovina koje se već niz godina proizvode kod nas, da kod potrošača vlada interesovanje za standardizaciju specifikacije proizvoda. U ovome je već poodmakao rad TC 61 i smatramo da će postojeći standardi ISO-a biti od velike koristi pri izradi jugoslovenskih standarda.

Đuriček Jelisaveta, dipl. hem.

Predlog jugoslovenskog standarda br. 9363

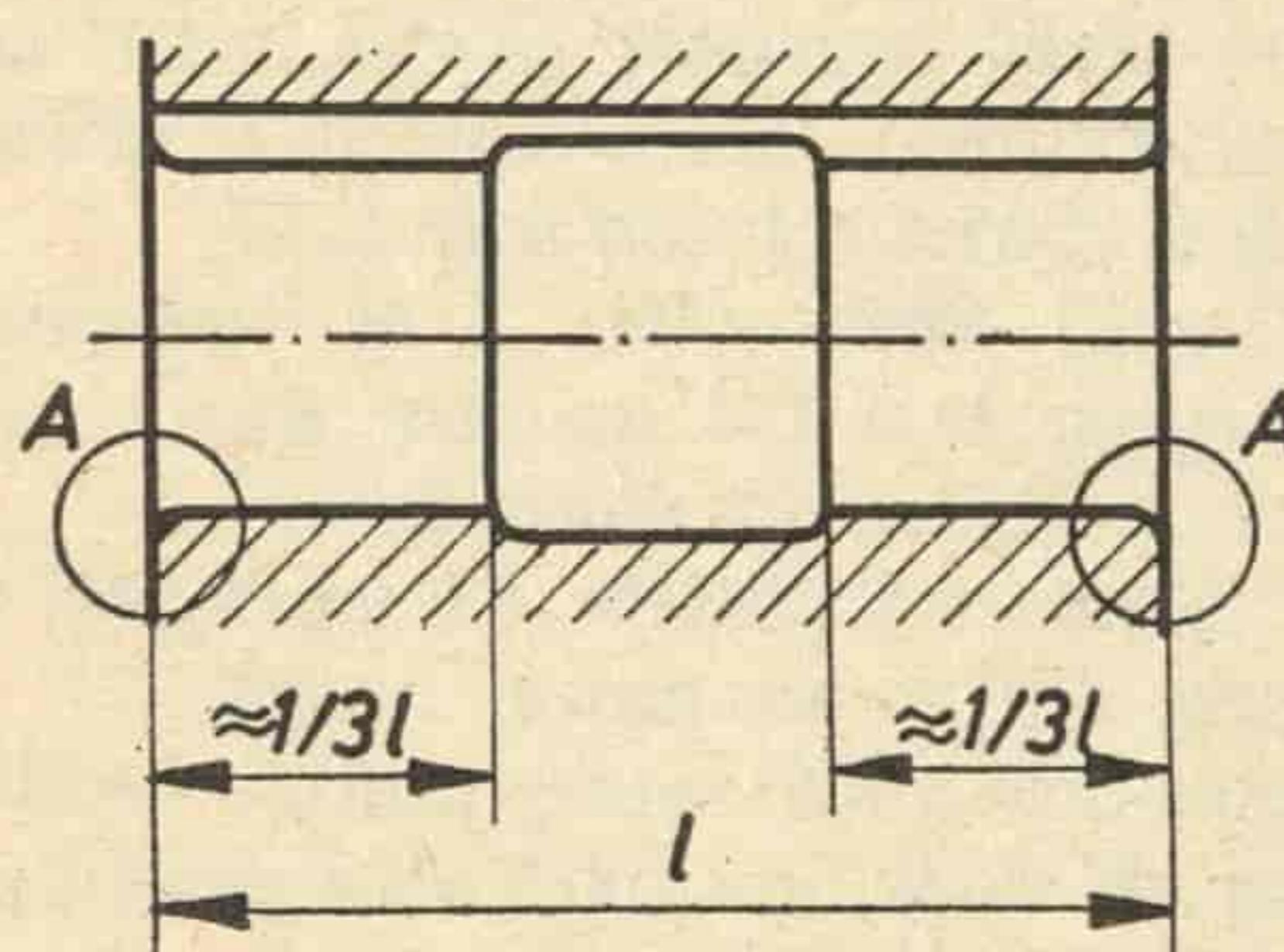
RUPE ZA TRNOVE NASADNIH GLODALA,
RAZVRTAČA I UPUŠTAČAJUS
K.D0.013
1970.*Bores for arbors of shell mills, shell reamers and shell drills*Rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.*Ovaj standard je revidirano izdanje standarda JUS K.D0.013 iz 1953. godine.***1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje oblik rupe za trnove nasadnih glodala, razvrtača i upuštača, (u daljem tekstu »rupa«).

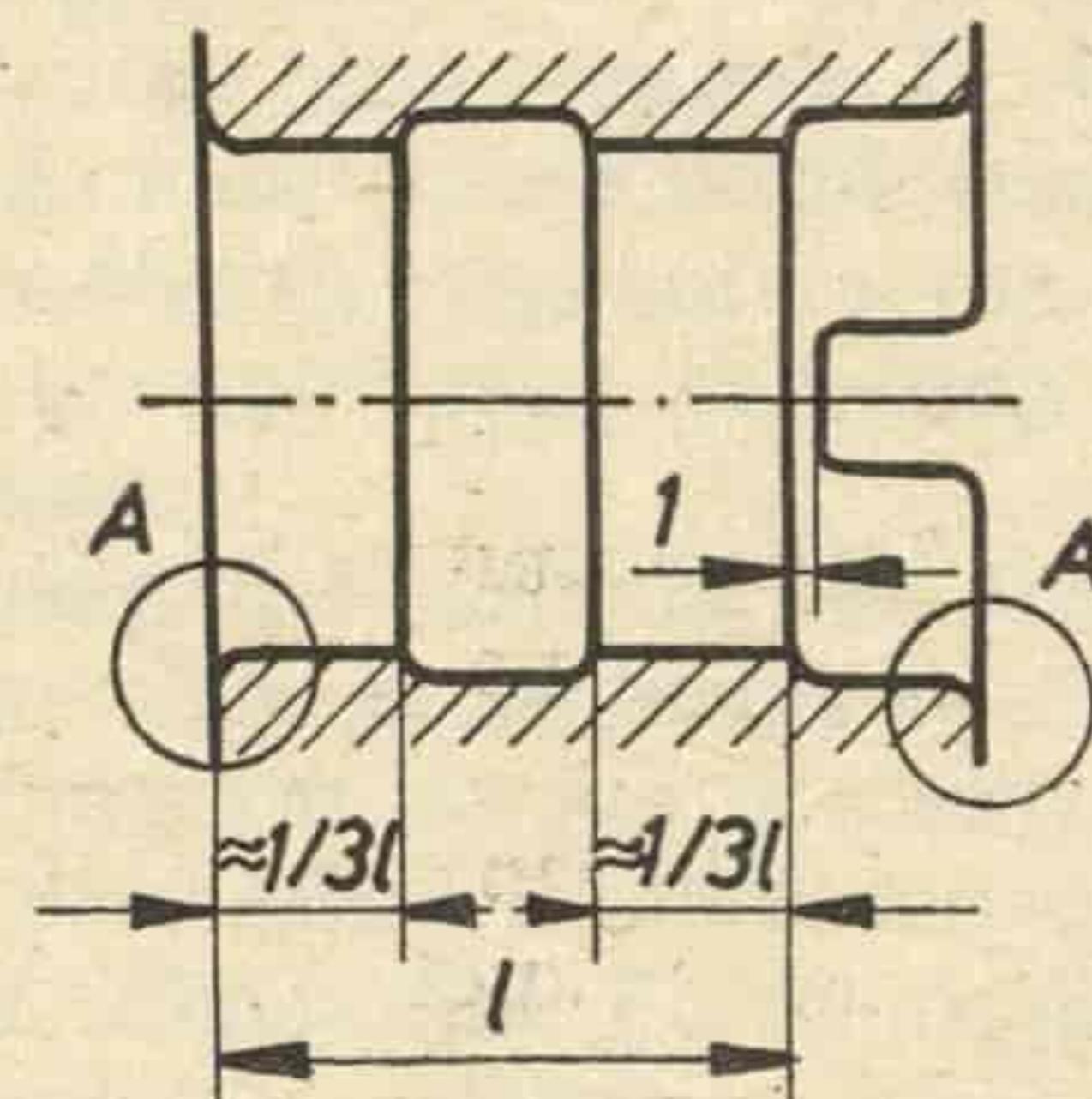
2 Oblik rupe

Rupe po ovom standardu izrađuju se u pet oblika, i to:

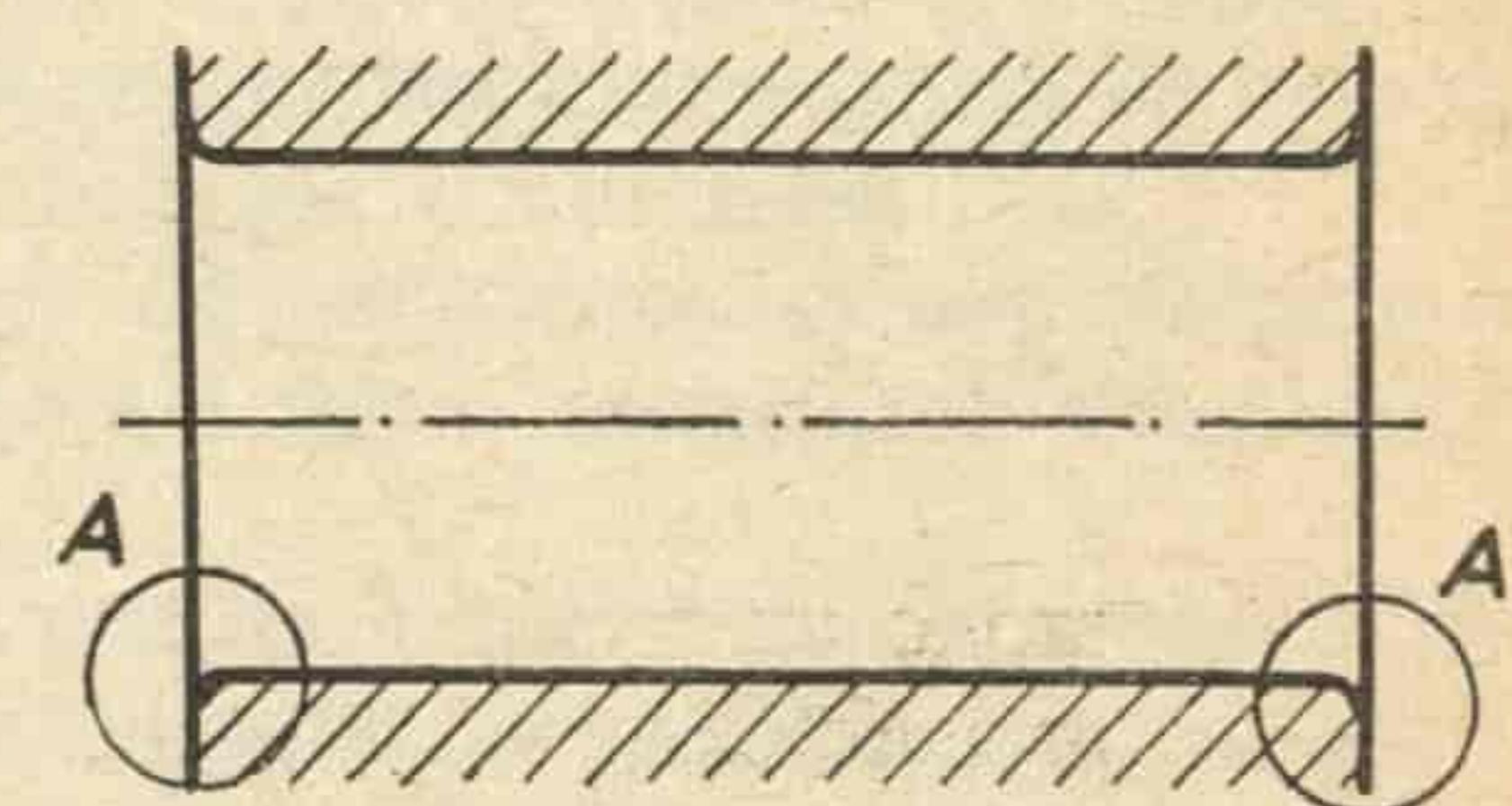
- Oblika A, prema slici 1, sa priključnim merama za vezu alata i trna pomoću žleba i kline prema JUS K.D0.015;
- Oblika B, prema slici 2, sa priključnim merama za vezu alata i trna pomoću poprečnog žleba i zuba prema JUS K.D0.108;
- Oblika C, prema slici 3, za alate koji se pričvršćuju na ekspanzione trnove;
- Oblika D, prema slici 4, sa priključnim merama za vezu alata i trna prema JUS K.D0.014. Ovaj oblik ima primenu kod alata sa istom ili manjom dužinom od dužine konusa 1 : 30 na trnu;
- Oblika E, prema slici 5, sa priključnim merama za vezu alata i trna prema JUS K.D0.014. Ovaj oblik ima primenu kod alata sa većom dužinom od dužine konusa 1 : 30 na trnu.

Za $l \leq 16\text{mm}$ bez ukopa**Za $l > 16\text{mm}$ sa ukopom**

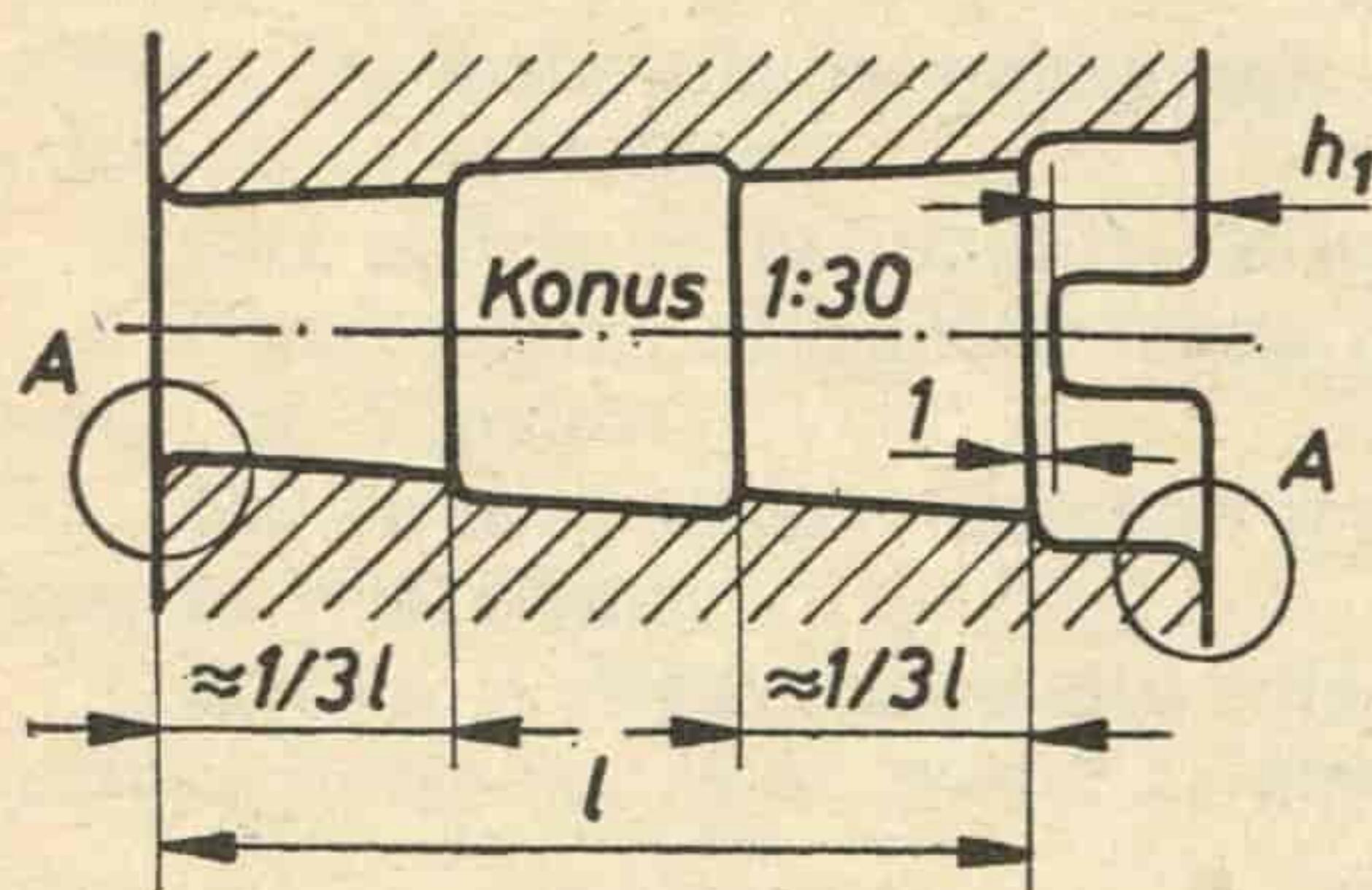
Slika 1

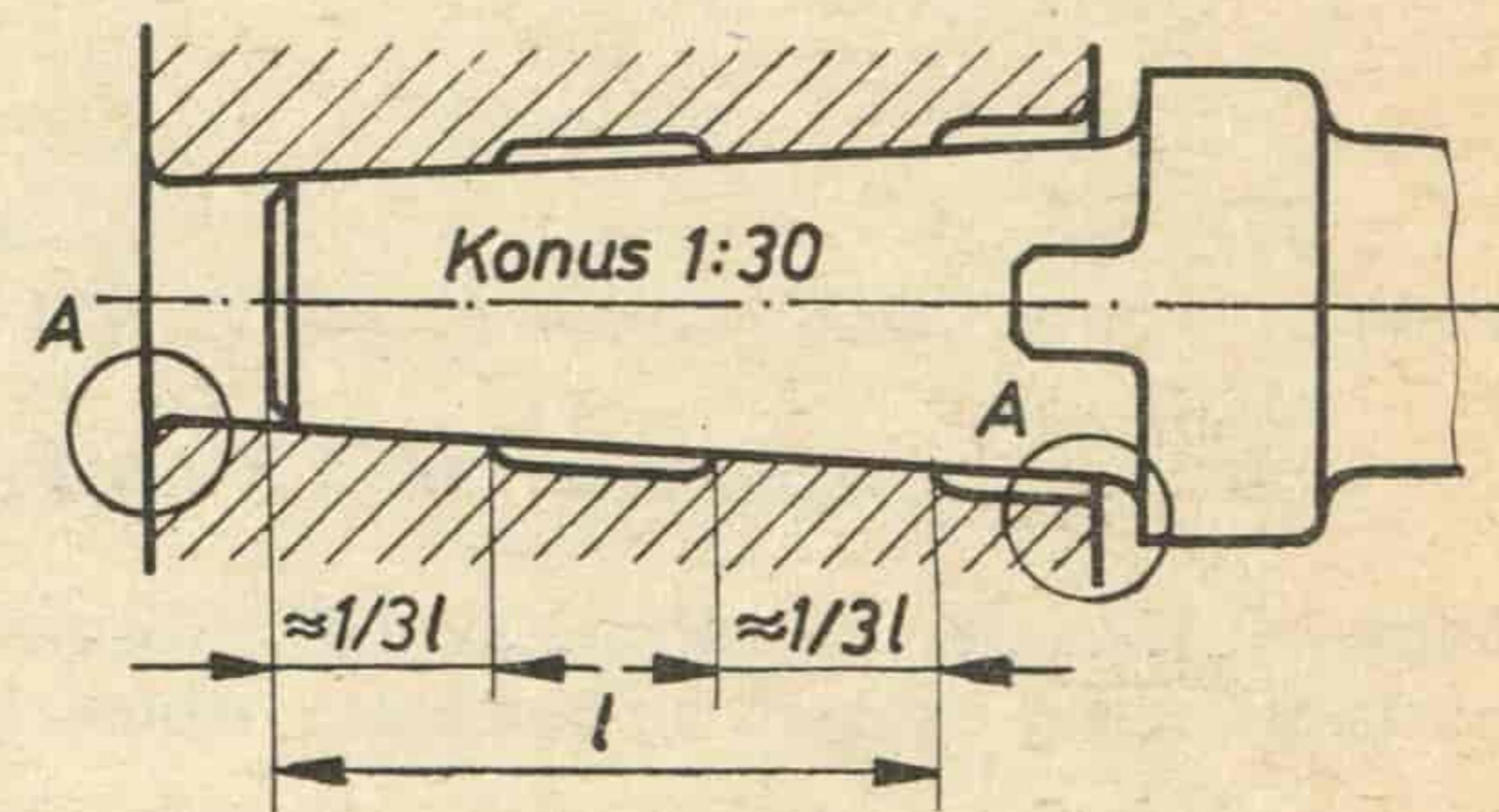
Slika 2

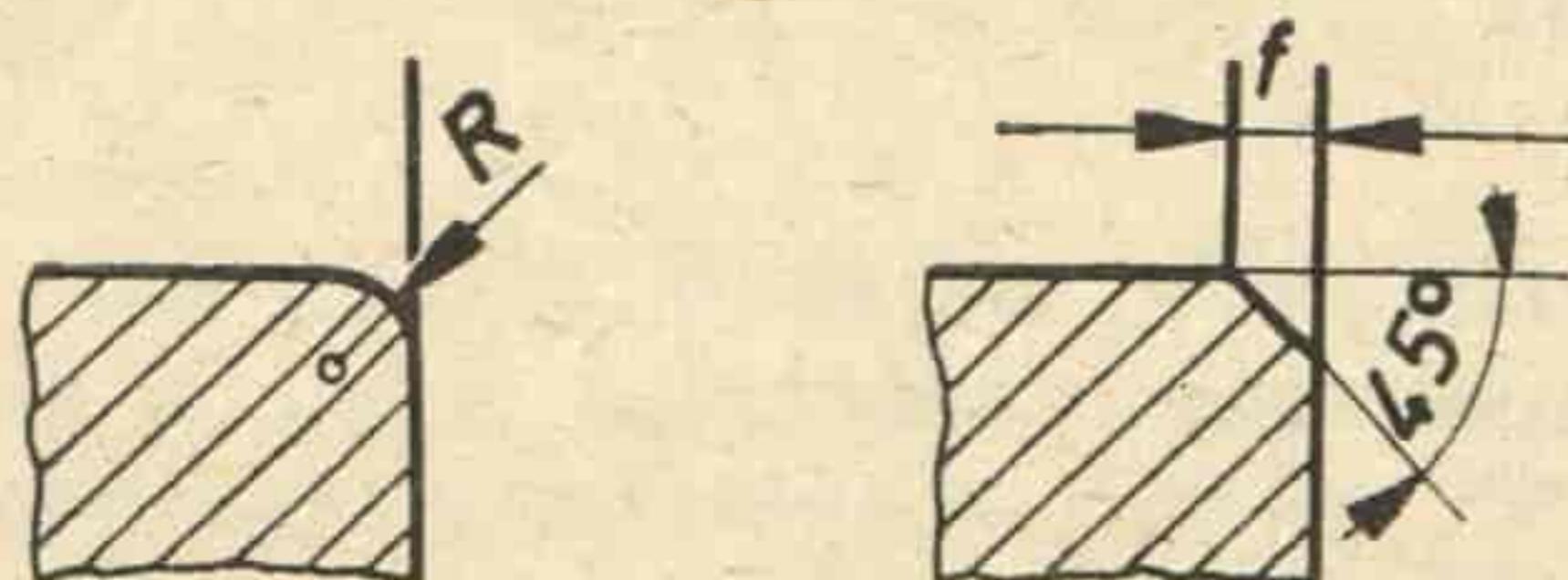
Slika 3

Slika 4

Slika 5

Detalj A

d_1	13	16	22	27	32	40	50	60	70	80	90	100
$R \approx$	0,6		1			1,6		2,5		3		
$f \approx$	0,6		1			1,6		2,5		3		

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, oblik rupe po ovom standardu označava se oznakom:

Rupa d_1 O JUS K.D0.013

gde je:

d_1 — nazivni prečnik rupe, u mm, i
O — oblik rupe (A, B, C, D, E)

Primer: Rupa sa nazivnim prečnikom $d_1 = 40$ mm, oblika B, označava se:

Rupa 40 B JUS K.D0.013

Veza sa drugim standardima

JUS K.D0.014 — Priključne mere za vezu nasadnog razvrtača i upuštača sa trnom

JUS K.D0.015 — Priključne mere za vezu glodala i trnova pomoću žleba i klina

JUS K.D0.108 — Priključne mere za vezu reznog alata sa trnom pomoću poprečnog žleba i zuba

DK 621.9-229

Predlog standarda
br. 9364

PRIKLJUČNE MERE ZA VEZU NASADNOG
RAZVRTAČA I UPUŠTAČA SA TRNOM

JUS
K. D0. 014
1970.

Connection dimensions for joining of shell reamers and shell drills and arbors

Rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.

Ovaj standard je nastao preradom standarda JUS K.D0.014 iz 1953. god.

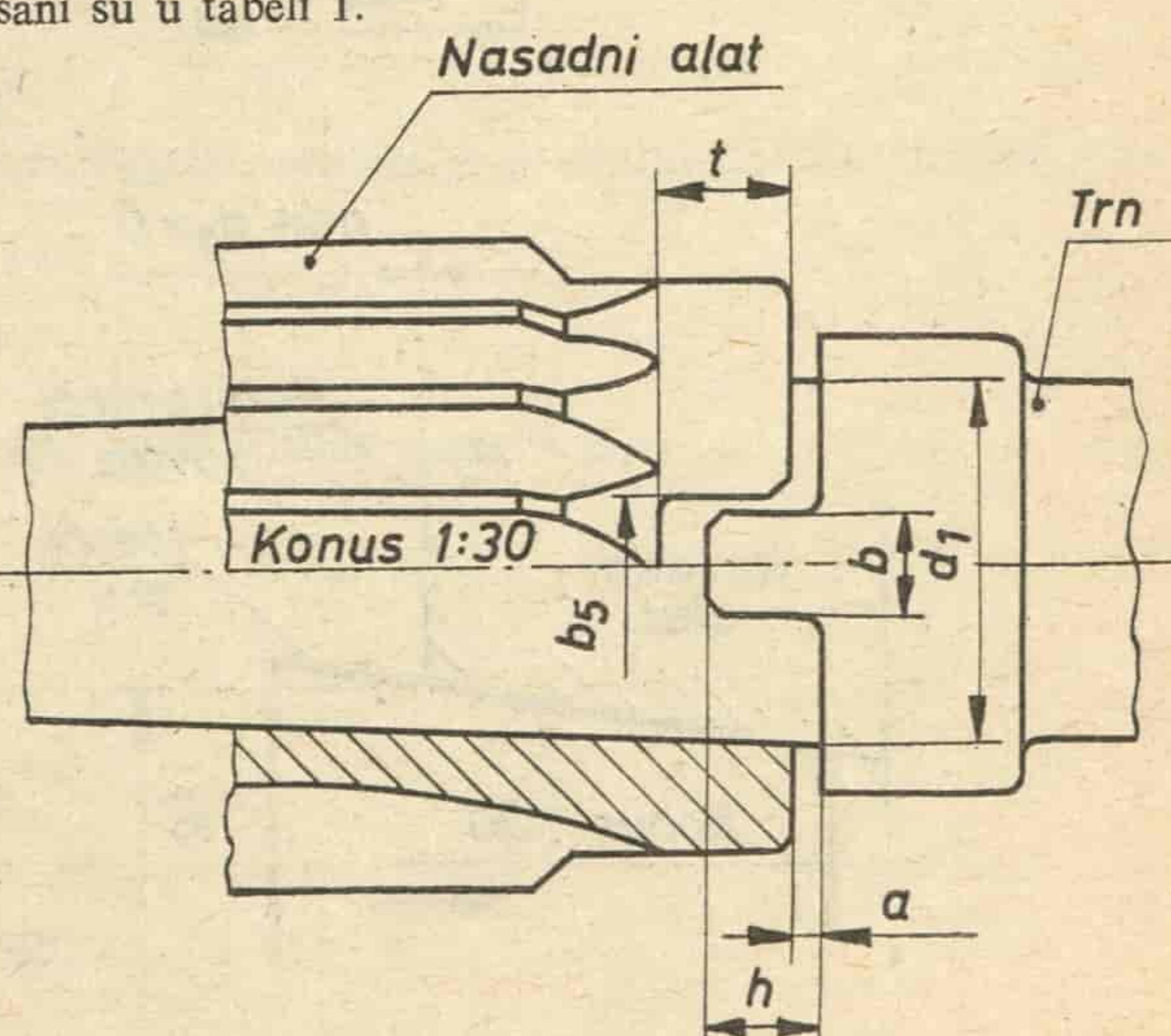
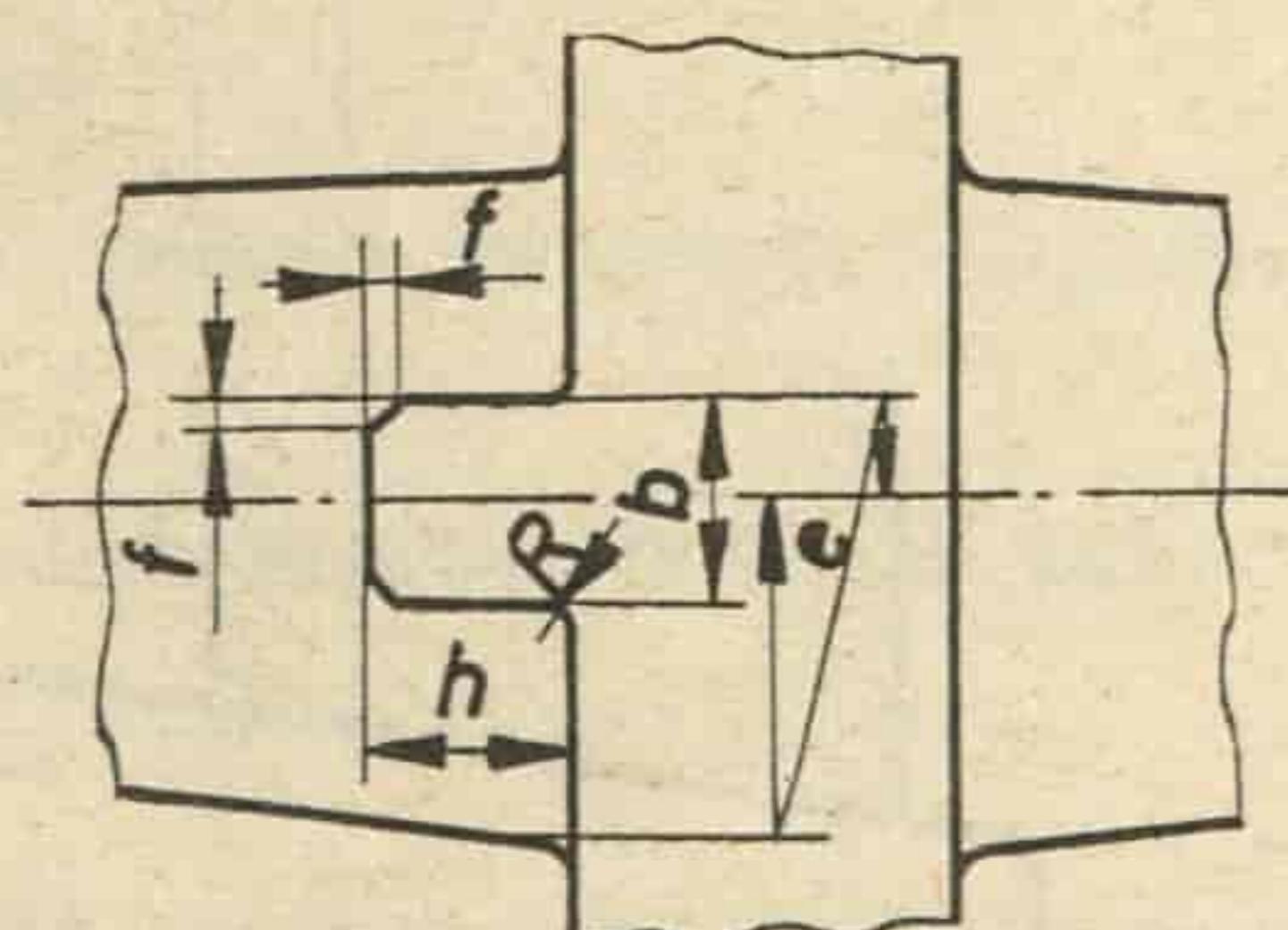
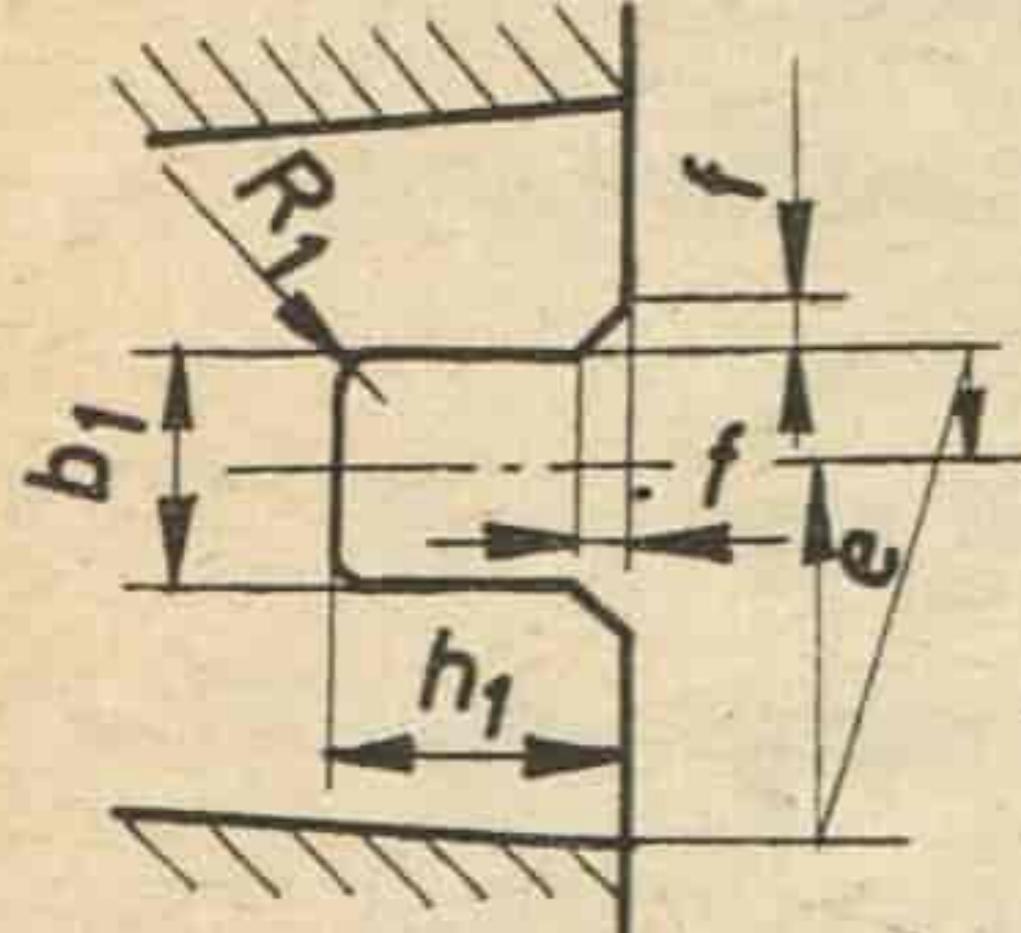
1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje priključne mere za vezu nasadnog razvrtača i upuštača sa trnom pomoću poprečnog žleba na alatu i poprečnog zuba na trnu, kao i kontrolne mere konusa alata i trna.

2 Oblik, mere i odstupanja

2.1 Oblik zuba na nasadnom alatu prikazan je na slici 1, oblik poprečnog zuba na trnu na slici 2, a sklop alata i trna na slici 3.

2.2 Priključne mere alata i trna i njihova odstupanja propisani su u tabeli 1.

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Tabela 1

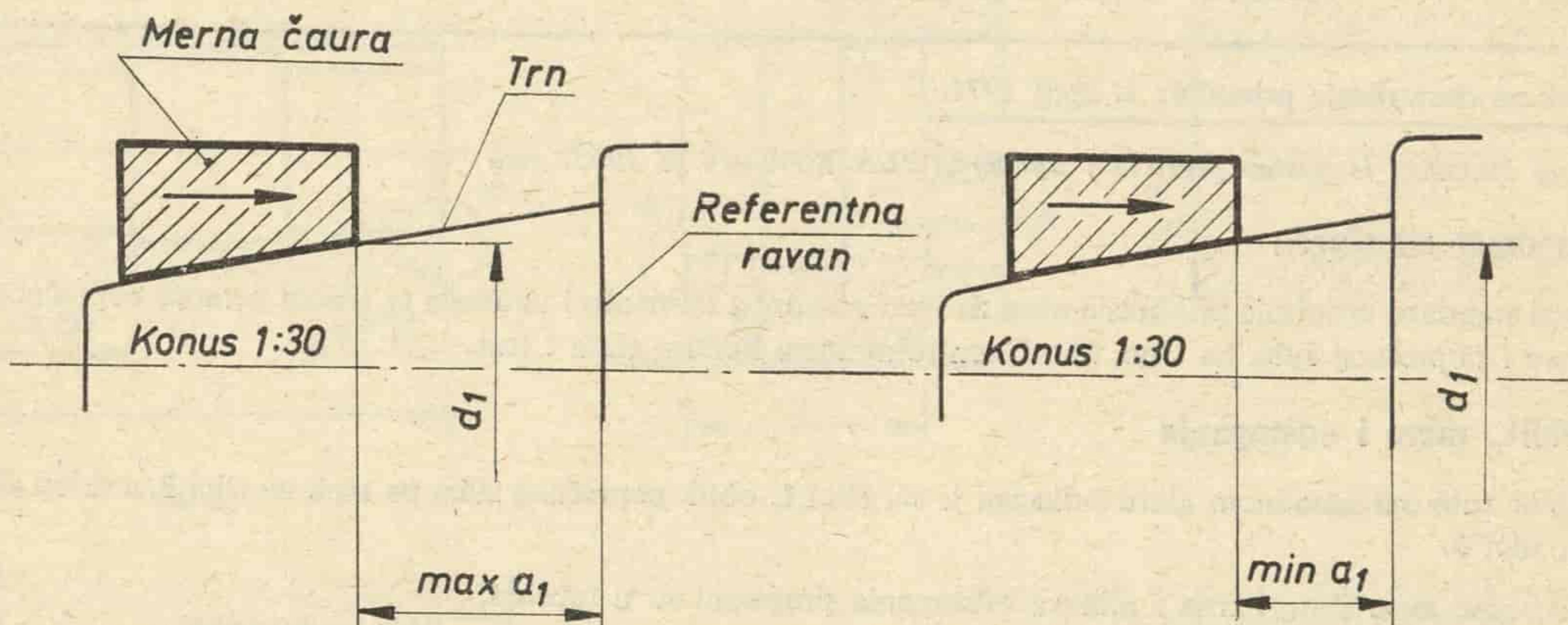
Mere u mm

d_1	najmanje najviše	a	Trn				Nasadni alat				f	Ekscentričnost e
			b hll	h hll	R^* naziv. vred- nost	dozv. odstu- panje	b_1 H11	h_1 H12	R_1 naziv. vred- nost	dozv. odstu- panje		
8	0,10	1,0	3	3,5	0,4	-0,1	3,3	4	0,6	-0,2	0,6	+0,2
10			4	4,6			4,3	5,6	0,8			
13	0,12	1,2	4	4,6	0,6	-0,2	4,3	5,6	0,8	0,8		0,075
16			5	5,6			5,4	6,6	1,0			
19			6	6,7	1,0		6,4	8,2	1,2	-0,3	1,0	+0,3
22	0,16	1,6	7	7,7		-0,3	7,4	9,2	1,6			
27			8	8,8	1,2		8,4	10,3	2	-0,4	1,2	
32	0,20	2,0	10	9,9	1,6	-0,4	10,4	11,8	2,5			
40			12	11			12,4	13			1,6	+0,4
50			14	12			14,4	14,5	3,0			
60	0,25	2,5	16	13	2		16,4	15,5		-0,5	2,0	
70			18	14		-0,5	18,4	16,5				+0,5
80			20	15			20,5	18	3,5			
100	0,30	3,0	24	16	2,5		24,5	19			2,5	

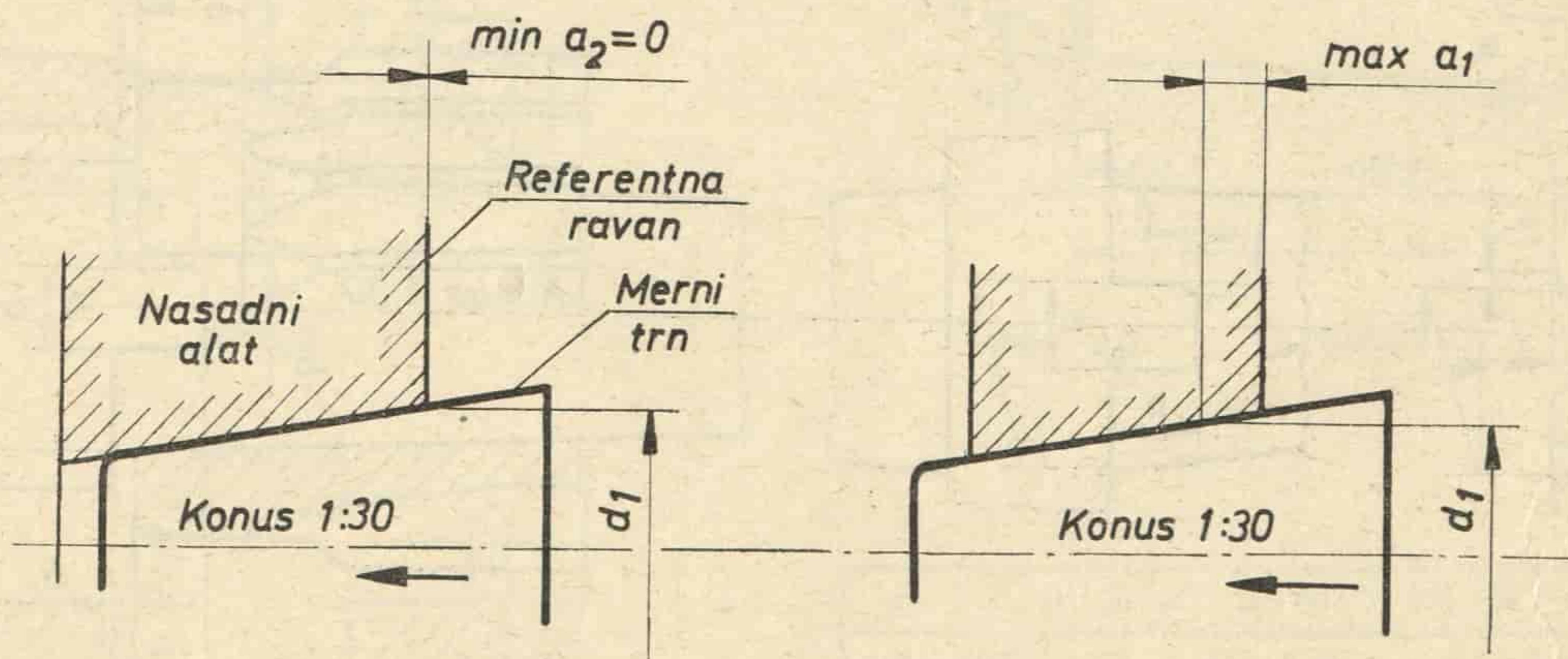
* Zavisno od konstrukcije, vrednosti R mogu biti i manje.

3 Provera konusa 1 : 30

- 3.1 Uzajamna provera konusa alata i trna određena je merama a , koje su date u tabeli 1.
- 3.2 Provera konusa 1 : 30 na trnu, kao i na nasadnom alatu, određena je merama a_1 i a_2 , koje su date u tabeli 2.

Slika 4

Slika 5

- 3.3 Provera konusa na trnu izvodi se pomoću merne čaure, kako je prikazano na slici 4. Vrednost a_1 predstavlja odstojanje čone ravni merne čaure u kojoj leži nazivni prečnik konusa d_1 i referentne ravni trna.
- 3.4 Provera konusa na nasadnom alatu izvodi se pomoću mernog trna, kako je prikazano na slici 5. Vrednost a_2 predstavlja odstojanje ravni mernog trna u kojoj leži nazivni prečnik konusa d_1 i referentne ravni nasadnog alata.

Tabela 2

Mere u mm

d_1	Kontrolne mere			
	za trn		za nasadni alat	
najveća mera	a_1	najmanja mera	najveća mera	a_2
8	1	0,6	0,5	0
10				
13	1,2	0,72	0,6	0
16				
19				
22	1,6	0,96	0,8	0
27				
32	2	1,2	1	0
40				
50				
60	2,5	1,5	1,25	0
70				
80	3	1,8	1,5	0
100				

DK 534.61

Predlog standarda
br. 9365IZRAŽAVANJE FIZIKALNIH I SUBJEKTIVNIH
VELIČINA ZVUKA ILI BUKEJUS
N.N4010
1970.*Expression of the physical and subjective magnitudes of sound or noise*Rok za podnošenje primedbi: 1. april 1971.*Nacrt predloga su uradili stručnjaci iz »Instituta za sigurnost«, Zagreb, a usvojen je na sastanku od 16. 10. 1970. Predlog je u skladu sa ISO preporukama: R 131 i R 357.***1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje način izražavanja fizikalnih i subjektivnih veličina zvuka ili buke.

2 Izražavanje fizikalnih veličina zvuka ili buke**2.1 Razina zvučnog tlaka**

2.11 Razina zvučnog tlaka zvuka ili buke definirana je kao:

$$20 \lg \frac{p}{p_0}, \text{ u decibelima (dB)},$$

gde je:

p — promatrani zvučni tlak,
 p_0 — referentni zvučni tlak.
 p i p_0 su izraženi istim jedinicama.

2.12 Referentni zvučni tlak je:

$$p_0 = 2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2 \text{ (efektivna vrijednost),}$$

ili $p_0 = 2 \times 10^{-4} \text{ bar (efektivna vrijednost).}$

Napomena: Iz izmerene razine zvučnog tlaka može se izvesti izraz za razinu jakosti zvuka ili za razinu zvučne snage samo ako je ispitivano zvučno polje za to pogodno i strogo definirano.

2.2 Razina zvučne snage

2.21 Razina zvučne snage zvuka ili buke definirana je kao:

$$10 \lg \frac{P}{P_0}, \text{ u decibelima (dB),}$$

gde je:

P — promatrana zvučna snaga,
 P_0 — referentna zvučna snaga,
 P i P_0 su izražene istim jedinicama.

2.22 Referentna zvučna snaga je:

$$P_0 = 10^{-12} \text{ W}$$

2.3 Razina jakosti zvuka

2.31 Razina jakosti zvuka ili buke definirana je kao:

$$10 \lg \frac{I}{I_0}, \text{ u decibelima (dB),}$$

gde je:

I — promatrana jakost zvuka,
 I_0 — referentna jakost zvuka.
 I i I_0 su izražene istim jedinicama.

2.32 Referentna jakost zvuka je:

$$I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2$$

3 Izražavanje subjektivnih veličina zvuka ili buke

3.1 Razina glasnoće — fon

Fon je jedinica bez dimenzije kojom se izražava razina glasnoće promatranih zvuka ili buke.

Razina glasnoće zvuka ili buke iznosi n fona ako je, prema ocjeni normalnog slušaoca, taj zvuk ili buka jednako glasna kao i zvuk od 1000 Hz, koji se širi kao ravni val prema slušaocu, a razina njegovog zvučnog tlaka je n dB u odnosu na $2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2$ (efektivna vrijednost).

Razina glasnoće je definirana proizvoljno i ne izražava neposredno utisak glasnoće.

3.2 Glasnoća — son

Son je jedinica za izražavanje brojčane vrijednosti glasnoće zvuka ili buke, proporcionalne subjektivnom osjetu normalnog slušaoca.

Glasnoću jedan son ima zvuk čija je razina glasnoće 40 fona.

3.3 Odnos između glasnoće, u sonima (S) i razine glasnoće, u fonima (P)

Odnos između glasnoće u sonima (S) nekog kontinuiranog zvuka ili buke i njegove razine glasnoće u fonima (P) dat je kao:

$$S = 2 \frac{P-40}{10}$$

Odnos između S i P dat je u tabeli.

Foni	Soni	Foni	Soni	Foni	Soni
20	0,250	55	2,83	90	32,0
21	0,268	56	3,03	91	34,3
22	0,287	57	3,25	92	36,8
23	0,308	58	3,48	93	39,4
24	0,330	59	3,73	94	42,2
25	0,354	60	4,00	95	45,3
26	0,379	61	4,29	96	48,5
27	0,406	62	4,59	97	52,0
28	0,435	63	4,92	98	55,7
29	0,467	64	5,28	99	59,7
30	0,500	65	5,66	100	64,0
31	0,536	66	6,06	101	68,6
32	0,574	67	6,50	102	73,5
33	0,616	68	6,96	103	78,8
34	0,660	69	7,46	104	84,4
35	0,707	70	8,00	105	90,5
36	0,758	71	8,57	106	97,0
37	0,812	72	9,19	107	104
38	0,871	73	9,85	108	111
39	0,933	74	10,6	109	119
40	1,00	75	11,3	110	128
41	1,07	76	12,1	111	137
42	1,15	77	13,0	112	147
43	1,23	78	13,9	113	158
44	1,32	79	14,9	114	169
45	1,41	80	16,0	115	181
46	1,52	81	71,1	116	194
47	1,62	82	18,4	117	208
48	1,74	83	19,7	118	223
49	1,87	84	21,1	119	239
50	2,00	85	22,6	120	256
51	2,14	86	24,3		
52	2,30	87	26,0		
53	2,46	88	27,9		
54	2,64	89	29,9		

Napomena: Vrijednosti u sonima su date sa tri značajne znamenke samo za interpolaciju. U primjeni, vrijednosti se zaokružuju na dvije značajne znamenke.

Približno je taj odnos dat izrazom:

$$\lg S = 0,03 \text{ (P-40)}$$

- Napomena: 1) Navedeni odnos je aproksimacija laboratorijskih podataka, dovoljno tačan za određivanje glasnoće u praktičnoj primjeni. Potvrđen je pokusima u intervalu između 20 i 120 fona. Njegovu primjenu izvan tog intervala treba smatrati ekstrapolacijom. Navedeni odnos ne daje stupanj preciznosti potreban pri istraživanjima.
- 2) Množenje glasnoće sa dva, odgovara intervalu od 10 fona.

Predlog standarda
br. 9366STANDARDNE FREKVENCije
ZA AKUSTIČNA MERENJAJ U S
N.N4.011
1970.*Preferred frequencies for acoustical measurements***Rok za podnošenje primedbi: 1. april 1971.**

Nacrt predloga su uradili stručnjaci iz »Instituta za sigurnost«, Zagreb, a usvojen je kao predlog standarda na sastanku od 16. 10. 1970. god. Predlog je u skladu sa ISO preporukom R 266.

1 Predmet standarda

- 1.1 Ovaj standard propisuje standardne frekvencije za akustična merenja.
- 1.2 Frekvencije u muzici nisu predmet ovog standarda

2 Standardne frekvencije

- 2.1 Standardne frekvencije za akustična merenja date su u tabeli. Prednost imaju frekvencije otisnute većim znakom.

Standardne frekvencije	1/1 okt.	1/2 okt.	1/3 okt.	Standardne frekvencije	1/1 okt.	1/2 okt.	1/3 okt.	Standardne frekvencije	1/1 okt.	1/2 okt.	1/3 okt.
16	×	×	×	160			×	1600			×
18				180			×	1800			
20			×	200			×	2000	×	×	×
22,4		×		224				2240			
25			×	250	×	×	×	2500			×
28				280				2800		×	
31,5	×	×	×	315			×	3150			×
35,5				355			×	3550			
40			×	400			×	4000	×	×	×
45		×		450				4500			
50			×	500	×	×	×	5000			×
56				560				5600		×	
63	×	×	×	630			×	6300			×
71				710			×	7100			
80			×	800			×	8000	×	×	×
90		×		900				9000			
100			×	1000	×	×	×	10 000			×
112				1120				11 200			×
125	×	×	×	1250			×	12 500			×
140				1400			×	14 000			
160			×	1600			×	16 000	×	×	×

- 2.2 Tabela se može beskonačno širiti u oba smera uzastopnim množenjem ili deljenjem sa 1000. Prema potrebi, frekvencije mogu biti izražene u milihercima (mHz), kilohercima (kHz), megahercima (MHz) itd.
- 2.3 Standardne frekvencije intervala oktava su npr. 500, 1000, 2000 Hz itd., kako je označeno križićima u koloni oktava. Ako se koristi interval 1/2 oktave ili 1/3 oktave, standardne frekvencije su označene križićima u odgovarajućoj koloni.

3 Uvjeti primene frekvencija

- 3.1 Kod konstrukcije elektroakustičnih uređaja, ili kada se daju podaci za pojedine frekvencije, treba uzeti frekvencije iz tabele, prema odabranim intervalima.
- 3.2 U slučaju pojasnih filtera, frekvencije date u tabeli jesu srednje geometrijske frekvencije pojaseva.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI HEMIJSKIH ISPITIVANJA TROSKI**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti hemijskih ispitivanja troski, i to:

Predlog br. 9367 Metalurški proces u visokoj peći.

„ Hemijska ispitivanja troske sa fluorom JUS C.T9.010

Predlog br. 9368 „ Hemijska ispitivanja troski bez fluora JUS C.T9.011

Predlog br. 9369 „ Hemijska ispitivanja specijalnih troski JUS C.T9.012

Nacrte predloga standarda izradila je ing. Tomislava Markušić, Institut za metalurgiju Sisak.

Pozivaju se zainteresovane privredne i druge organizacije i ustanove da u navedenom roku dostave svoje obrazložene primedbe na predloge standarda Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Cara Uroša 54 (poštanski fah 933) Beograd.

Interesenti koji nisu dobili navedene predloge standarda mogu se obratiti neposredno JZS da im se materijal dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 9371 Juta. Jutana vlakna vrste korhorus (corchorus). Opšte odredbe ..... JUS F.B1.032

Predlog br. 9372 Kenaf. Vlakna kenafa vrste hibiskus kanabinus (hibiscus cannabinus). Opšte odredbe ..... JUS F.B1.033

Predlog br. 9373 Ispitivanje tekstila. Kvantitativno i kvalitativno ispitivanje vlakana jute i kenafa ..... JUS F.S2.501

Predlog standarda izradio je Tekstilni institut SRS — Beograd.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, tel. 634-322, da im se naknadno dostave predlozi za stavljanje primedbi i mišljenja za eventualnu dopunu i izmenu.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
ZA RADNI ALAT**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći jugoslovenski standardi:

Predlog br. 9374 Koturasta glodala sa ukršteno usađenim noževima sa pločicama od tvrdog metala ..... JUS K.D2.050

Predlog br. 9375 Konični razvrtači sa konusom 1 : 50, za konične čivije ..... JUS K.D3.180

Predlog br. 9376 Konični razvrtači sa valjkastom drškom, za metričke konuse ..... JUS K.D3.190

Predlog br. 9377 Konični razvrtači sa Morze-koničnom drškom, za metričke konuse ..... JUS K.D3.191

Predlog br. 9378 Konični razvrtači sa valjkastom drškom, za Morze-konuse ..... JUS K.D3.192

Predlog br. 9379 Konični razvrtači sa Morze-koničnom drškom, za Morze-konuse ..... JUS K.D3.193

Predloge je izradio Jugoslovenski zavod za standardizaciju na bazi nacrtu predloga standarda koje je izradilo preduzeće »JUGOALAT« u Novom Sadu, usvojenih od strane stručne komisije za radni i merni alat i pribor.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu doatile tekst ovih predloga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933), sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi ili predloga za izmene i dopune. Zahtevi za slanje predloga mogu se dostaviti najkasnije do 1. marta 1971.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA**OBLAST:** Radni i merni alat i pribor**GRUPA:** Alat za livenje pod pritiskom**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.**

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:
Predlog br. 9380 Alat za livenje pod pritiskom. Pregled

sastavnih delova	JUS K.H5.100
Predlog br. 9381 Čaure za vođenje	JUS K.H5.101
Predlog br. 9382 Čaure za centriranje	JUS K.H5.102
Predlog br. 9383 Stubovi za vođenje	JUS K.H5.103
Predlog br. 9384 Odmični trnovi	JUS K.H5.104
Predlog br. 9385 Trnovi za centriranje	JUS K.H5.105
Predlog br. 9386 Izbacivači (povratni trnovi)	JUS K.H5.106
Predlog br. 9387 Izbacivači sa suženim stablom	JUS K.H5.107
Predlog br. 9388 Priključci za crevo, sa nastavkom	JUS K.H5.108
Predlog br. 9389 Priključci za crevo	JUS K.H5.109

Predloge je uradila posebna Komisija Privredne komore SR Slovenije. Posle razmatranja od strane stručne komisije, predlozi su redigovani u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i ovim se stavljuju na javnu diskusiju.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovih predloga, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, pošt. pregr. 933) sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedaba ili predloga za izmenu i dopunu. Zahtevi za slanje teksta mogu se dostaviti najkasnije do 31. januara 1971. godine.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ŠINSKIH VOZILA ŽELEZNIČKOG SAOBRAĆAJA****Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1971.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:
Predlog br. 9390 Kočničarnica i kočničarsko stajalište železničkih

teretnih kola	JUS P.P2.001
---------------------	--------------

Navedeni predlog standarda umnožen je i dostavljen na adresu izvesnog broja zainteresovanih preduzeća i organizacija.

Interesenti koji ove predloge nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Ovaj pregled sadrži predloge preporuka, usvojene preporuke i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Preporuke ISO:

- br. 1207 — »Vijci sa cilindričnom glavom sa urezom. Metrička serija«,
- br. 1508 — »Vijci sa cilindričnom glavom sa urezom, zaobljenom. Metrička serija«.

ISO/TC 5 — Cevi i fitinzi

- br. 1330 — »Cevi od plastičnih masa za provod tečnosti. Cevi od neplastificiranog polivinilchlorida. Tolerancije spoljnih prečnika«.

ISO/TC 20 — Aero — i kosmonautika

Preporuke ISO:

- br. 1464 — »Gabaritne mere tronožnih dizalica za vazduhoplovstvo«,
- br. 1490 — »Karakteristike električnih kablova sa bakarnim provodnicima otpornim prema povišenoj temperaturi (260°C) za instalacije na vazduhoplovima«,
- br. 1491 — »Metode ispitivanja električnih kablova sa bakarnim provodnicima otpornim prema povišenoj temperaturi (260°C) za instalacije na vazduhoplovima«.

ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Preporuka ISO:

- br. 1213 — »Terminološki rečnik za čvrstu mineralnu goriva. I deo, priprema uglja«.

ISO/TC 29 — Sitan alat

Preporuka ISO:

- br. 1651 — »Trnovi za izvlačenje cevi«.

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrabeni proizvodi

Preporuke ISO:

- br. 1446 — »Sirova kafa u zrnu. Određivanje sadržaja vode (Osnovna referentna metoda)«,
- br. 1447 — »Sirova kafa u zrnu. Određivanje sadržaja vode (Osnovna referentna metoda)«.

ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Preporuke ISO:

- br. 787 — »Opšte metode za ispitivanje pigmenata«,
- br. 1512 — »Boje i lakovi. Uzimanje uzorka«,

- br. 1513 — »Boje i lakovi. Prethodni postupak i priprema uzorka pre ispitivanja«,
- br. 1514 — »Boje i lakovi. Standardne pločice za ispitivanje«,
- br. 1515 — »Boje i lakovi. Određivanje isparljivih i neisparljivih materija«,
- br. 1516 — »Boje i lakovi. Određivanje stepena opasnosti pomoću tačke paljenja«,
- br. 1517 — »Boje i lakovi. Određivanje vremena sušenja (Metoda staklenih kuglica)«,
- br. 1518 — »Boje i lakovi. Ispitivanje paljenjem«,
- br. 1519 — »Boje i lakovi. Ispitivanje savitljivosti preko cilindričnog valjka«,
- br. 1520 — »Boje i lakovi. Ispitivanje izvlačenjem«.

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Preporuke ISO:

- br. 1701 — »Uslovi ispitivanja glodalica sa stolom promenljive visine, sa horizontalnim i vertikalnim vretenom. Ispitivanje tačnosti«,
- br. 1709 — »Uslovi ispitivanja paralelnih strugova za opštu namenu. Ispitivanja tačnosti«.

ISO/TC 43 — Akustika

Preporuka ISO:

- br. 507 — »Metode prikazivanja buke koju stvaraju vazduhoplovi u blizini aerodroma, II izdanje, zamenjuje ISO/R 507 — 1966. Ispitivanja tačnosti«.

ISO/TC 45 — Guma

Preporuke ISO:

- br. 1307 — »Creva. Veličina unutrašnjeg prečnika, pritisci ispitivanja i tolerancije dužina«,
- br. 1409 — »Određivanje površinskog napona lateksa kaučuka«,
- br. 1402 — »Hidrostatičko ispitivanje gumenih creva«.

ISO/TC 47 — Hemija

Preporuke ISO:

- br. 1550 — »Tehnički kalijumhidroksid. Određivanje natrijuma. Fotometrijska metoda sa emisionim plamenom«,

- br. 1592 — »Urea, tehnička. Određivanje azota. Volumetrijska metoda«,
 br. 1593 — »Urea, tehnička. Određivanje alkalnosti. Volumetrijska metoda«,
 br. 1595 — »Urea, tehnička. Određivanja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 2,2'-dipiridilom«,
 br. 1616 — »Viši alifatski alkoholi. Glicerin, tehnički. Određivanje sulfatnog pepela u proizvodima koji ne sadrže više od 0,5% mase. Gravimetrijska metoda«,
 br. 1617 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja natrijuma. Metoda plamenog spektrofotometra«,
 br. 1618 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja vanadijuma. Fotometrijska metoda sa N-benzoil-N- fenilhidroksilaminom«,
 br. 1686 — »Natrijum i kalijumsilikat, tehnički. Uzorci i metode ispitivanja. Opšte«,
 br. 1687 — »Natrijum i kalijumsilikat, tehnički. Određivanje gustoće proizvoda u rastvoru. Metoda pomoću areometra. Metoda pomoću piknometra«,
 br. 1690 — Natrijum i kalijum silikat, tehnički. Određivanje sadržaja SiO_2 . Gravimetrijska metoda na bazi nerastvorljivosti.

Predlozi preporuka ISO:

- br. 2096 — »Viši alifatski alkoholi. Glycerin, tehnički. Metode uzimanja uzoraka«, (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2097 — »Viši alifatski alkoholi. Glycerin, tehnički. Određivanje sadržaja vode. Metoda po Harl Fišeru« (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2098 — »Viši alifatski alkoholi. Glycerin, tehnički. Određivanje pepela. Gravimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2099 — »Viši alifatski alkoholi. Prečišćeni glicerin, tehnički. Određivanje gustoće na 20°C « (rok za primedbe 1. I 1971).

ISO/TC 61 — Plastične mase

Preporuke ISO:

- br. 182 — »Plastične mase. Određivanje termičke stabilnosti PVC, srodnih kopolimera i njihovih smesa na osnovu izdvajanja hlorovodonične kiseline. II izdanje, zamjenjuje ISO/R 182—1961«,
 br. 1210 — »Plastične mase. Određivanje zapaljivosti materijala u obliku šipki«,

- br. 1625 — »Plastične mase. Vodene disperzije polimera i kopolimera. Određivanje suvog ostatka na 105°C «,
 br. 1628 — »Plastične mase. Uputstvo za standardizaciju metoda određivanja viskoziteta razblaženih rastvora«.
- Predlozi preporuka ISO:
- br. 2113 : »Tkanine na bazi staklenih vlakana. Osnova za specifikaciju« (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2114 — »Plastične mase. Nezasićene poliestarske smole. Određivanje kiselosti« (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2116 — »Plastične mase. Vodene disperzije polimera i kopolimera. Pripremanje filma debljine 1 mm za ispitivanje zatezanjem« (rok za primedbe 1. I 1971).

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoći uređaji

Preporuka ISO:

- br. 1472 — »Cilindrične cevke za mašine za razvlačenje i upredanje«.

ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure

Preporuke ISO:

- br. 1783 — »Hemijska analiza magnezijuma i njegovih legura. Određivanje sadržaja cinka«,
 br. 1784 — »Hemijska analiza aluminijuma i njegovih legura. Određivanje sadržaja cinka. Volumetrijska metoda«.

ISO/TC 85 — Nuklearna energija

Preporuka ISO:

- br. 1709 — »Principi o kritičnoj sigurnosti u rukovanju i korišćenju fiziognog materijala«.

ISO/TC 107 — Obrada metalnih površina

Predlozi preporuka ISO:

- br. 2080 — Metalne i druge neorganske prevlake« (rok za primedbe 1. I 1971),
 br. 2093 — »Elektrolitičke prevlake kala« (rok za primedbe 1. I 1971).

IEC/TC 2 — Rotacione mašine

Izveštaj sa sastanka u Vašingtonu održanog 28. i 29. maja 1970. godine.

Izveštaj potkomiteta 2F sa sastanka u Vašingtonu održanog od 25. do 28. maja 1970. godine.

IEC/TC 12 — Radiokomunikacije

IEC publikacija 315-1 (prvo izdanje, 1970): Metodi merenja na radio-prijemnicima za različite klase emisije. Prvi deo: Opšti uslovi za merenja i merne metode primenjene na nekoliko tipova prijemnika. Cena 60 šv. fr.

IEC/TC 14 — Energetski transformatori

Predlog preporuke za metod merenja magnetnih, električnih i mehaničkih osobina magnetnog lima. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. april 1970. god.

IEC/TC 22 — Usmeraći

Izveštaj potkomiteta 22E sa sastanka u Vašingtonu održanog od 27. do 30. maja 1970. godine.

IEC/TC 29 — Elektroakustika

IEC publikacija 26B-1A (prvo izdanje, 1970): Prvi dodatak publikacije 268-1 (1968). Uredaj sistema za ozvučavanje. Prvi deo: Opšte. Cena 4 šv. fr. IEC publikacija 303 (prvo izdanje, 1970): Privremene IEC reference za kalibraciju slušalica korišćenih u audiometru. Cena 9 šv. fr.

IEC/TC 34 — Sijalice i pribor

Izveštaj potkomiteta 34D sa sastanka u Vašingtonu, održanog 1970. godine.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

IEC publikacija 151-22 (prvo izdanje, 1970): Merenje električnih osobina elektronskih cevi. Deo 22: Metodi merenja za brojačke cevi i indikatore sa hladnom katodom. Cena 21 šv. fr.

IEC publikacija 306-3 (prvo izdanje, 1970): Merenje fotoosetljivih naprava. Treći deo: Metodi merenja fotoprovodnih celija za upotrebu u vidnom spektru. Cena 12 šv. fr.

IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje IEC

Publikacija 103 B (prvo izdanje, 1970): Elektrolitski aluminijum kondenzatori za dugi vek trajanja (Tip 1) i za opštu namenu (Tip 2). Cena 6 šv. fr.

IEC/TC 59 — Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo

Izveštaj potkomiteta 59A sa sastanka u Vašingtonu, održanog od 25. do 27. maja 1970. godine.

IEC/TC 62 — Rendgenski aparati za medicinu

IEC publikacija 336 (prvo izdanje, 1970): Merenje dimenzija fokusne tačke dijagnostičkih cevi sa X-zracima koristeći minijaturnu kameru. Cena 13 šv. fr.

KALENDAR ZASEDANJA

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO, u kome se objavljuju podaci o zasedanjima. Planirana zasedanja označena su znakom *. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54) radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

Decembar	7—8.	London	ISO/TC 116/SC 4	Aparati za grejanje prostorija/Aparati bez sagorevanja
*	8—9.	Štokholm	ISO/TC 22/SC 4	Automobili/Karavani i lake prikolice
*	9—11.	London	ISO/TC 116	Aparati za grejanje prostorija
*	15—18.	Moskva	ISO/TC 10/SC 4	Crteži (Opšti principi) Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
*		Krakov	ISO/TC 57 ISO/TC 119/SC 4	Površinska obrada Materijali i proizvodi metalurgije praha/Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja tvrdih legura
1971.				
Januar	19—21.	Diseldorf	ISO/TC 17/SC 6 ISO/TC 22/SC 12	Čelik/Metode mehaničkog ispitivanja Automobili/Sistemi za obezbeđenje putnika pri udesima
*			ISO/TC 31	Gume, naplaci i ventili
* Februar	15 ...	SAD	ISO/TC 5/SC 9	Metalne cevi i fitinzi/Cevi i fitinzi za prehrambenu industriju
*			ISO/TC 52/SC 1	Hermetične limenke za životne namirnice/Limenke za opštu upotrebu
*			ISO/TC 116/SC 2	Aparati za grejanje prostorija/Parni kotlovi
* Mart	23—25.		ISO/TC 22/SC 7 ISO/TC 22/SC 6	Automobili/Brizgaljke i nosači brizgaljki Automobili/Težine i mere
*			ISO/TC 118	Kompresori, pneumatički alati i mašine
*			ISO/TC 118/SC 1	Kompresori, pneumatički alati i mašine/Turbokompresori
*			ISO/TC 136	Nameštaj
* Proleće			ISO/TC 83	Gimnastičke sprave i sportska oprema
*			ISO/TC 91	Površinski aktivna sredstva
*			ISO/TC 94/SC 2	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema / Remenovi za sedište vozila
*			ISO/TC 95/SC 11	Kancelarijske mašine/Električne karakteristike kancelarijskih mašina
*			ISO/TC 95/SC 15	Kancelarijske mašine/Alfanumeričke kancelarijske mašine.

*			ISO/TC 97/SC 5	Računske mašine i obrada informacija/Jezici programiranja
*			ISO/TC 22/SC 18	Automobili/Unutrašnja oprema
* Maj	11—12.	London	ISO/TC 22/SC 1	Automobili/Svećice za paljenje
*	17—21.	Štokholm	ISO/TC 48	Laboratorijsko stakleno posuđe
*	11—22.		ISO/TC 70/SC 6	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem/Gasne turbine
*			ISO/TC 43/SC 1	Akustika/Buka
*			ISO/TC 89/SC 1	Ploče od drveta ili drugih lignoceluloznih vlaknastih materija/Ploče vlaknatice
*			ISO/TC 127	Mašine za zemljane radove
* Juni	2—4.		ISO/TC 44/SC 8	Varenje/Materijal za plinsko varenje
*	22—23.	Oslo	ISO/TC 26/SC 1	Bakar i bakarne legure/Hemijska analiza
*			ISO/TC 2/SC 1	Vijci, navrtke i pribor/Mehaničke osobine elemenata za pričvršćivanje
*			ISO/TC 119/SC 4	Materijali i proizvodi metalurgije praha/Uzimanje uzorka i metode ispitivanja za tvrde legure
*			ISO/TC 52	Hermetične limenke za životne namirnice
* Juni/Juli			ISO/TC 36	Kinematografija
*			ISO/TC 106	Materijal i proizvodi za zubarstvo
* Juli			ISO/TC 42	Fotografija
* Septembar	8—11.	Moskva	ISO/TC 126	Duvan i duvanski proizvodi
*	11—18.		ISO/TC 61	Plastične mase
*			ISO/TC 133	Mere odeće
* Septembar/ Oktobar			ISO/TC 128	Cevi i fitinzi od stakla
* Oktobar			ISO/TC 35	Boje i lakovi
*		Filadelfija	ISO/TC 45	Guma
*			ISO/TC 85	Nuklearna energija
*			ISO/TC 92	Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala i konstrukcija

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 36/70. od 20. VIII 1970.

JUS Z.C2.020 — Ručni i prevozni aparati za gašenje požara : Opšte odredbe 1970.	5,50
JUS Z.C2.030 — „ Ručni aparat za gašenje hemijskom penom 1970.	4,50
JUS Z.C2.035 — „ Ručni aparati za gašenje prahom 1970.	4,50
JUS Z.C2.040 — „ Ručni aparati za gašenje ugljendioksidom 1970.	3,50
JUS Z.C2.050 — „ Ručni aparati za gašenje vodom i vazdušnom penom 1970.	3,50
JUS Z.C2.055 — „ Ručni aparati za gašenje vazdušnom penom 1970.	3,50
JUS Z.C2.060 — „ Ručni aparat za gašenje raspršenom vodom 1970.	3,50
JUS Z.C2.130 — „ Prevozni aparati za gašenje hemijskom penom 1970.	4,50
JUS Z.C2.135 — „ Prevozni aparati za gašenje prahom 1970.	4,50
JUS Z.C2.140 — „ Prevozni aparati za gašenje ugljendioksidom 1970.	3,50
JUS Z.C1.020 — Vatrogasne armature. Tehnički uslovi za izradu i isporuku	5,50

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1971.

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 634-322.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

Cena pojediniom primerku din. 10. —. Godišnja pretplata din. 80. — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na žiro račun br. 608-637-320-10

41

428/1970

700017849, 12

COBISS

